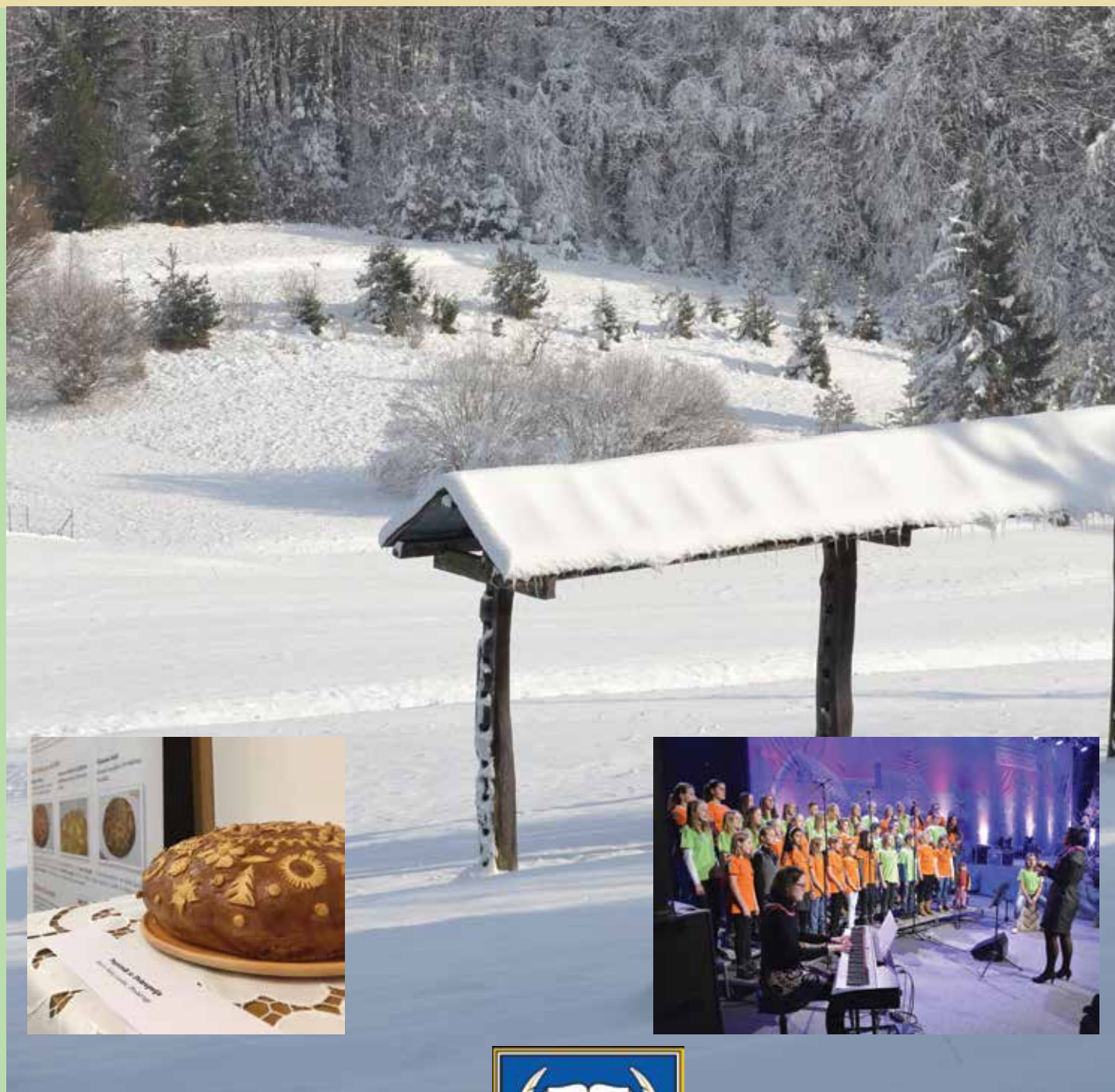

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

datum izida: 1. februar 2017

ISSN 2536-4022

številka: 1
letnik izdaje: 23

Kazalo:

STRAN UREDNIKA	3
ŽUPANOVA STRAN	4
OBČINSKE STRANI	6
OBVESTILA	13
ŠOLA IN VRTEC	16
KULTURA	18
NAŠA DEDIŠČINA	25
DRUŠTVA	26
ZAHVALE	47
OGLASI	48

Letnik 23, številka 1, 1. februar 2017. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.550 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče. **Odgovorni urednik:** Gorazd Milavec. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Tadej Bavdek, Urša Zalar. **Lektoriranje:** Ema Sevšek. **Prelom:** Luart d.o.o.. **Tisk:** Luart d.o.o..

Naslov uredništva: Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.
Tel.: 01 781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si.

Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

**Naslednja Trobla izide 22. marca 2017,
prispevke je potrebno oddati do 8. marca 2017.**

Slika na naslovnici:
Katarina Bambič

TROBLA
glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 2536-4022

NEKULTURA JE KULTURA!

Pred nami je kulturni praznik, praznik, ob katerem se spomnimo, da je Slovenija dežela, v kateri radi živimo, da smo zgled mnogim narodom. Da živimo v svobodni državi, je posledica tudi že 500 let starih knjig v slovenskem jeziku.

Žive naj vsi narodi, ki cenijo svoj jezik! To ni naključje, da je slovenska himna postala kitica našega najbolj priznanega pesnika doktorja Franceta Prešerna. In prav jezik in pisana beseda sta osnova narodov, **ki hrepené dočakat' dan.** In naj bodo prebivalci takega naroda še tako razkropljeni po svetu, naj bodo razdalje med njimi še tako velike, jezik jih bo vedno dosegel.

Da pa jezik ni vedno in edini zaslužen za povezovanje, se imamo zahvaliti tudi vsej drugi kulturi, družbenim šegam, morali, etiki, pravilom ali zakonom in seveda nam, občanom naše občine Velike Lašče, saj vsak izmed nas vsak na svojem področju: pri opravljanju katere koli zadolžitve, vodenju šole, vrtcev, društev ... pripomore, da je naše bivanje kakovostnejše. Lepo je srečati človeka, rojaka, soseda, znanca, prijatelja vse naokoli. Ali po Prešernovo, **da koder sonce hodi,** ob njem čutiti veselje, z njim deliti nasmeh in dobrohotnost. **Naj bo prepir iz tega sveta** pregnan, naj se končajo sosedski prepiri, slabi nameni, gledanje proč, zapiranje vase, naj se zgodi, **da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak!**

Kako lepo je Prešeren že takrat, pred več kot 160 leti napisal besedilo, ki kaže na pasti človeškega ravnanja. Pa se vprašajmo: So opozorila zalegla ali smo se ujeli v past?

Nekultura je kultura, sem naslovil svoj uvodnik. Kultura ali omika nekega naroda se kaže v zakonih, pravilih, šegah, ki pa so, premislite, odraz razmišljanja naroda, ki sprejema takšna pravila. Ja res, tale demokracija je res ena čudna pravica. Po eni strani odraža voljo ljudstva po določenih ugodnostih, kakovosti življenja, željah, po drugi strani pa nas s svojimi zakonskimi ureditvami in predpisi omejuje oz. kaznuje.

Zakaj je tako? Zakaj dobimo zakon? Novelo zakona? Zakaj je izrek zdrava kmečka logika vse bolj priljubljen? Zakaj smo postali takšni, da izrekamo takšno razmišljanje? Kaj je mogoče demokracija padla na izpitu ali način življenja ni tak, kot si ga želimo?

ŽUPANOV SKLAD

Iskreno se zahvaljujem vsem donatorjem in drugim, ki namenjate nekaj svojih finančnih sredstev Županovemu skladu. Z veseljem ugotavljam, da se kljub krizi še vedno najdete dobrotniki, ki s svojim prispevkom pomagata osrečiti tiste, ki so se znašli v težavah.

Naj omenim, da se pomoči podeljujejo na podlagi razpisa, ki je vsako leto (v jeseni) objavljen v Trobli. Število razpisanih pomoči je odvisno od višine zbranih sredstev. V lanskem letu so bile podeljene štiri enkratne pomoči dijakom in študentom, štiri pomoči družinam in drugim posameznikom, ki so se znašli v socialni stiski, ter še sedem donacij raznim društvom in organizacijam.

Naj ponovno omenim, da del dohodnine lahko namenite za donacijo Ustanovi Županov sklad.

142. člen Zakona o dohodnini v 2. odstavku določa, da so splošno koristni nameni varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, invalidski, dobrodelni, ekološki, kulturni, športni, religiozni in

Kulturni praznik bi lahko bil tudi praznik razmisleka, Prešernov dan bi lahko postal dan dobrega. Dobri ljudje moramo delati dobro. Malo filozofsko, a vendarle v premislek: Zakaj danes za dobro delo ne najdemo še več časa? Zakaj so za svet okoli nas vedno krivi drugi? Zakaj se primerjamo s tistimi, ki tako že delajo in razmišljajo? Izgovori in izgovori, ki nam pridejo prav, da opravičimo svoja »prava« dejanja.

Na začetku letošnjega leta smo napisali mnogo voščilnic, izrekli mnogo lepega, vabili smo svojce, prijatelje, sosede na kozarček, na kosilo ali celo na večerjo. Peli smo vesele pesmi in se zazibali na ubrane zvoke ... naše veselje je bilo čutiti povsod.

Pravijo, da so za veselje dneva potrebni štirje nasmehi. Ko zjutraj odpreš oči in se partnerju nasmeješ in voščiš dobro jutro. Drugi nasmeh je namenjen še drugim družinskim članom, naslednji kolegom v službi ali drugi skupnosti in zadnji, ko se ponovno znajdeš doma in nadaljuješ dan z nasmehom, kot si ga že poklonil zjutraj.

Ni potrebno, da vsi pišemo pesmi, pravljice, knjige ... Ni potrebno vsem delati tako »na široko«, dovolj je, da pogledamo na cesto in damo prednost drugemu vozilu, da pogledamo na travnik in pobereemo odvrženo smet, da pogledamo k sosedu in poskrbimo, da ga naša dejanja ne motijo ... Zelo malo je potrebno, da postanemo prijetnejši sosedje, obzirnejši vozniki ... In da predvsem pri vsem svojem ustvarjanju pomislimo, ali je moje početje moteče, ali delam v nasprotju s prepričanjem ljudi in v nasprotju s čisto preprosto zdravo kmečko logiko.

Spoštovane občanke in občani, naj vas v kulturnem mesecu spremlja že zgoraj izrečena misel: Dobro je delati dobro.

GORAZD MILAVEC

drugi nameni, ki se opravljajo v okviru dejavnosti rezidentov Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti kot nepridobitnih dejavnosti in katerim je s posebnim zakonom ali na podlagi posebnega zakona zaradi opravljanja te dejavnosti priznan poseben status ali določeno, da je njihova dejavnost v javnem interesu ali da je dobrodelna. Davčni zavezanec lahko posameznemu upravičencu nameni od 0,1 do 0,5 % dohodnine, ki mu je bila odmerjena z dokončno odločbo in zahteva velja za tekoče ter nadaljnja leta, v katerih se bo zavezancu odmerila dohodnina, dokler je davčni zavezanec ne spremeni oziroma prekliče. Med upravičenci za donacije je tudi Ustanova Županov sklad. Davčna številka sklada je: 39010236.

Še enkrat iskrena zahvala vsem dobrotnikom za nakazana sredstva z željo, da tudi v bodoče po svojih močeh po Županovem skladu pomagata pomoči potrebnim.

Želim Vam srečno, zdravo in uspešno novo leto 2017.

ANTON ZAKRAJŠEK

Slovite kot zelo dostopen župan, saj občanom niste na voljo samo ob uradnih urah ob sredah, temveč ob katerem koli času. S katerimi vprašanji oz. problemi občani pristopajo do vas?

V manjših občinah, ko se tako rekoč skoraj vsi poznamo med seboj, je poponoma normalno, da župan dnevno komunicira z občani. Kako naj nekemu, ki me sreča na cesti, v trgovini ali morebiti ob šanku in ga zanima določena zadeva, rečem, da naj glede tega pride na občino? Seveda mu z veseljem odgovorim, če poznam odgovor. Ko gre za zadeve, ki jih občani lahko dobijo samo od občinskih uradnikov in zahtevajo podrobnejša pojasnila, pa jih napotim na občinsko upravo. Zanimivo se mi zdi omeniti, da se veliko vprašanih občanov sploh ne nanaša na občinsko problematiko. Zanimajo jih čisto vsakdanje stvari, tudi iz bolj zasebnega življenja.

In še čisto za konec. Kaj si v novem letu želite največ?

V novem letu sebi in tudi vsem občanom želim zdravja, zdravja in še enkrat zdravja. Če tega nimaš, ti ne pomaga nobeno bogastvo, ne občina in ne država. Želim, da bi vsi naši dijaki in študenti uspešno zaključili šolsko leto, da bi čim več naših občanov imelo službo, tisti ki je trenutno nimajo, pa da bi jo

čim preje dobili. Naj bo na obrazih naših občanov čim večkrat nasmeh in dobra volja.

Dovolite mi, da se še enkrat lepo zahvalim za strokovno delo občinski upravi, predsednikom krajevnih odborov za sodelovanje in marsikdaj za razumevanje, če ne moremo vsega postoriti, kot so si mogoče želeli. Hvala za podporo vsem članicam in članom občinskega sveta pri sprejemanju pomembnih odločitev v korist vseh občanov.

Naj izkoristim to priložnost in se Veroniki Vasič, sodelavki v občinski upravi, ki je konec leta odšla v pokoj, še javno zahvalim za njeno dolgoletno strokovno delo, ki ga je opravljala na področju družbenih dejavnosti, v uredniškem odboru Troble, v svetu Javnega zavoda Trubarjevi kraji in v svetu Zdravstvenega doma Ribnica.

In za konec naj se še enkrat iskreno zahvalim vsem občanom za lepe želje, ki so mi jih poslali po pošti, e-pošti, telefonu in tudi osebno izrekli ob prestopu v novo leto 2017.

Gospod župan, hvala za pogovor.

Z županom sem se pogovarjal **GORAŽD MILAVEC**,
urednik Troble, v. d.

OBČINA VELIKE LAŠČE JE PREJELA PRIZNANJE »PLANETU ZEMLJA PRIJAZNA OBČINA 2016«

»V okviru vseslovenskega natečaja je občina Velike Lašče prejela priznanje za odgovorno prizadevanje na področju varovanja naravnih danosti, ustvarjanja boljše kakovosti bivanja občanov in občanov ter dobro informiranje o pravilnem odnosu do okolja za te in prihodnje generacije,« so zapisali v društvu Planet Zemlja, kjer vsako leto podeljujejo nazive in priznanja občinam za odgovorno delo, ozaveščenost ter motivacijo za nadaljnje delo.

Društvo Planet Zemlja je v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor ter pod častnim pokroviteljstvom Predsednika Vlade Republike Slovenije razpisalo že sedmi

vseslovenski natečaj za naziv »Planetu Zemlja prijazna občina«. Tega so si letos prislužile občine Razkrižje (v kategoriji do 3.000 prebivalcev), Križevci (v kategoriji od 3.000 do 5.000 prebivalcev), Zreče (v kategoriji od 5.000 do 10.000 prebivalcev), Žalec (v kategoriji nad 10.000 prebivalcev) in Ljubljana (v kategoriji Mestnih občin).

Na prireditvi, ki je potekala 24. novembra 2016 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, je zbrane nagovorila ministrica za okolje in prostor Irena Majcen. Priznanje občini je na slovesnem dogodku prevzel župan Anton Zakrajšek. Organizator je tako podelil priznanja tudi občinam, ki jim je naziv ušel iz rok, a je razlika med njimi in zmagovalnimi zelo majhna. Poleg občine Velike Lašče so po oceni komisije priznanja zaslužile še: Bistrica ob Sotli, Bohinj, Brda, Dobrovnik, Hoče - Slivnica, Kamnik, Kanal ob Soči, Kočevje, Krško, Medvode, Piran, Radovljica, Sevnica, Slovenske Konjice, Velenje in Vodice. Sodelujoče občine bodo po analizi prejele dodatne usmeritve in priporočila, katera področja bo potrebno še izboljšati.

ŽUPAN ANTON ZAKRAJŠEK, MINISTRICA ZA OKOLJE IN PROSTOR IRENA MAJČEN IN STANKO IVANUŠIČ, ŽUPAN OBČINE RAZKRIŽJE

NIKA PEROVŠEK, Občinska uprava,
Društvo planet zemlja

IZ 15. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v torek, 20. decembra 2016, sestal na 15. redni seji. Po ugotovitvi sklepčnosti je župan predlagal v potrditev naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 14. redne seje
2. Poročilo odborov
3. Soglasje k podpisu Sporazuma o sodelovanju pri zagotavljanju izvajanja lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih odpadnih voda
4. Sklep o razrešitvi in imenovanju predstavnika ustanovitelja v svet Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica
5. Sklep o ceni pomoči na domu
6. Odlok o proračunu občine Velike Lašče za leto 2017 in Odlok o proračunu občine Velike Lašče za leto 2018 – druga obravnava
7. Vloga za odkup zemljišča
8. Pobude, vprašanja in predlogi svetnikov
9. Poročilo župana

Po potrditvi zapisnika so predsedniki odbora za družbene dejavnosti, odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, odbora za komunalno, varstvo okolja in urejanje prostora in odbora za finance podali kratka poročila o sejah.

Občinski svet je v nadaljevanju sprejel naslednje sklepe:

Ad 3 – Občinski svet občine Velike Lašče daje soglasje k podpisu sporazuma o sodelovanju pri zagotavljanju izvajanja lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih odpadnih voda na območju občine Velike Lašče.

Ad 4 – 1. Kot predstavnika Občine Velike Lašče v svetu Javnega zavoda Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica se razreši: Veronika Vasič, Prhajevo 1, 1315 Velike Lašče.

2. Kot predstavnika Občine Velike Lašče v svetu Javnega zavoda Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica se imenuje: Barbara Pečnik, Male Lašče 103, 1315 Velike Lašče.

Ad 5 – Občinski svet sprejme Sklep o ceni pomoči na domu. Cena storitve pomoč na domu za uporabnike ostane nespremenjena in znaša 4,55 evrov na uro.

Ad 6 – Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme Odlok o proračunu občine Velike Lašče za leti 2017 in 2018 ter načrt razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2021.

Ad 7 – Občinski svet se strinja s parcelacijo parcele št. 4032/9 k. o. Turjak in odkupom novonastale parcele v izmeri 22 m2. Da bo novonastala parcela lahko predmet pravnega prometa, bo na njej potrebno ukiniti javno dobro.

TANJA URŠIČ, Občinska uprava

JAVNI POZIV ZA IZBOR OPERACIJ LAS PO POTEH DEDIŠČINE OD TURJAKA DO KOLPE

Obveščamo vas, da je LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, katerega vodilni partner je RC Kočevje Ribnica, d. o. o., 9. januarja 2017 na svoji spletni strani (www.las-ppd.si) objavil **1. javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe v letu 2017, ki se bodo financirale iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.**

Rok za oddajo vlog: 28. 2. 2017.

Namen javnega poziva: Namen javnega poziva je izbor operacij (projektov), katerih rezultati prispevajo k uresničevanju Strategije lokalnega razvoja na območjih Dobropolje, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnica, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče v letu 2017/2018 in sofinanciranje njihovih stroškov. Javni poziv se izvaja kot podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in znotraj tega v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost«. Sredstva za sofinanciranje je LAS dodelilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Razpoložljiva sredstva za sofinanciranje: Okvirna višina razpoložljivih sredstev za sofinanciranje znaša 590.000,00 evrov iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju EKS RP). Delež sofinanciranja upravičenih stroškov za operacije sofinancirane iz EKS RP znaša največ do 85 %.

Razpisna dokumentacija je dostopna na spletni strani:
<http://las-ppd.si/1-javni-poziv/>

Dodatne informacije o javnem pozivu LAS daje vodilni partner LAS, in sicer:

- po telefonu: 01/620 84 70, med ponedeljkom in petkom med 9. in 15. uro,
- po elektronski pošti: info@las-ppd.si,
- osebno po predhodnem dogovoru.

Vsa vprašanja, ki jih boste posedovali po elektronski pošti, in dani odgovori se bodo objavljali na spletni strani LAS. Zadnja vprašanja bodo možna do 24. 2. 2017.

RC KOČEVJE RIBNICA, D. O. O.

ASFALTIRANJE LOKALNE CESTE ROB-SELO PRI ROBU (1,7KM)

IZGRADNJA NOVEGA NADVOZA NAD ŽELEZNIŠKO PROGO V DOLNJIH RETJAH.

SANACIJA OZ. ASFALTIRANJE JAVNE POTI OD POSLOVNE CONE LOČICA PRI TURJAKU DO NASELJA LAPORJE

PODROČJE KOMUNALE IN UREJANJA OKOLJA Ceste

- Asfaltiranje lokalne ceste Rob-Selo pri Robu (1,7 km)
- Asfaltiranje ulice Podtrn v Velikih Laščah
- Izgradnja novega nadvoza nad železniško progo v Dolnjih Retjah
- Izgradnja hodnika za pešce v Dolščakih
- Sanacije poškodovanih odsekov po celotni občini
- Ureditev novih avtobusnih postajališč (Rašica, Dolščaki, Veliki Ločnik)
- Ureditev pešpoti Male Lašče-Velike Lašče v dolžini približno 900 m

Poslovna cona Ločica pri Turjaku

- Sanacija oz. asfaltiranje javne poti od poslovne cone Ločica pri Turjaku do naselja Laporje
- Izravnavo II. območja poslovne cone Ločica pri Turjaku
- Izdelava projektne naloge in IDZ, PZI dokumentacije optimizacije

priključka nove poslovne cone Ločica na GII 106/0261 Škofljica-Rašica ter recenzija projekta
- Spremembe in dopolnitve občinskega podrobnega prostorskega načrta VP 25/1 Ločica pri Turjaku (v fazi pred sprejemom)

Prostorski plan občine Velike Lašče

- Nadaljevanje postopka sprememb in dopolnite Občinskega prostorskega načrta Občine Velike Lašče

Vodovodi

- Obnova hidropostaje Velika Slevica
- Sanacije vodovodnih odsekov Brankovo, Selo, Kukmaka
- Zamenjave hidrantov na več lokacijah
- Pripravljalna dela za zagon vrtine Turjak ter vzorčenja vode

POSTAJALIŠČE DOLŠČAKI

POSTAJALIŠČE NA RAŠICI

Komunalne čistilne naprave

- Subvencioniranje vgradnje MKČN
- Projektiranje ČN Velike Lašče

Javna razsvetljava

- Postavitev več kot 20 novih luči javne razsvetljave (Mali in Veliki Ločnik, Podlog, Prilesje, V. Lašče, Dolščaki, Rašica)

Pokopališča

- Kompletna sanacija predprostora vežic v Velikih Laščah

Občinski objekti

- Sanacija gospodarskega objekta pri Glasbeni šoli

Občinska uprava

PONOVNO OBVESTILO OBČANOM O USKLADITVI CENE VODE V OBČINI VELIKE LAŠČE

S 1. 1. 2017 je v veljavi nova cena pitne vode v Občini Velike Lašče. Ker želimo občane čim bolj informirati o nastalih spremembah, ponovno objavljamo članek, ki je bil objavljen v Trobli št. 6, letnik izdaje 22 z datumom izida 26. oktober 2016.

Občina Velike Lašče je v skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/2012, 109/2012), ki določa, da morajo občine cene vode oblikovati po drugačni metodologiji, pripravila nov izračun cene vode, ki bo enotna za vse vodovode v upravljanju koncesionarja Vodokomunalni sistemi, d. o. o.

V ta namen je bil izdelan Elaborat o oblikovanju cen storitev oskrbe s pitno vodo v Občini Velike Lašče, kjer je izračun nove cene natančno utemeljen. Izračunano ceno, ki bo s strani Občine znatno subvencionirana, je na svoji zadnji seji potrdil Občinski Svet.

Subvencija cene je bila predlagana zaradi dejstva, da je v naši občini kar 88 zelo razpršenih naselij in posledično okrog 130 kilometrov vodovodnega omrežja, kar ob velikem številu nujno potrebnih pripadajočih objektov (vodohrani, črpališča),

predstavlja velik strošek izvajanja storitve in izgradnje ter vzdrževanja infrastrukture.

Cena na položnici bo po novem sestavljena samo iz dveh postavk:

- Vodarina, ki pokriva stroške izvajanja javne službe,
- Omrežnina, ki pokriva letne stroške javne infrastrukture: amortizacijo, zavarovanje, menjava števnih ur in vzdrževanje hišnih priključkov.

Izračunana cena vodarine je 1,1256 evra/m³. Subvencionirana cena za gospodinjstva je 0,7325 evra/m³. Za gospodarstva občina po navedeni Uredbi cene ne sme subvencionirati.

Primerjava cene z nekaterimi drugimi občinami:

OBČINA	Zaračunana VODARINA (v EUR brez DDV)	Zaračunana OMREŽNINA (v EUR brez DDV)
RIBNICA	0,6603	4,976
VELIKE LAŠČE	0,7325	5,1926
SODRAŽICA	0,8671	3,8743
LOŠKI POTOK	0,9814	6,9112
KOSTEL	1,0417	6,9158

Vir podatkov: Ministrstvo za okolje in prostor

Primer izračuna cene za povprečno gospodinjstvo, ki mesečno porabi 16m³ vode:

pred spremembo							
naziv	količina	EM	cena brez DDV	cena z DDV	DDV	Vrednost brez DDV	Vrednost z DDV
Vodarina	16	m ³	0,7900	0,87	9,50 %	12,64	13,84
števnina (povprečnina)	1	20 mm	1,2000	1,31	9,50 %	1,20	1,31
vzdrževalnina	1	20 mm	2,7100	2,97	9,50 %	2,71	2,97
vodno povračilo	16	m ³	0,0638	0,07	9,50 %	1,02	1,12
							19,24
po spremembi							
naziv	količina	EM	cena brez DDV	cena z DDV	DDV	Vrednost brez DDV	Vrednost z DDV
Vodarina	16	m ³	0,7325	0,80	9,50 %	11,72	12,83
omrežnina	1	20 mm	5,1926	5,69	9,50 %	5,19	5,69
							18,52

Izračunana cena omrežnine, (ki je odvisna od velikosti vodomera), je 5,1926 evra za vodomere dimenzije do DN do 20 (gospodinjstva). Za večje vodomere se cena omrežnine množi z določenimi faktorji. Omrežnina se obračunava kot nespremenljiv mesečni strošek in ni odvisna od porabe vode.

Cena ob povprečni porabi vode se bo na vodovodih Velike Lašče in Rute nekoliko znižala, na vodovodnem omrežju Turjak pa se bo zaradi nižje cene v preteklosti povišala. Nova cena za storitev oskrbe s pitno vodo je veljavna s 1. 1. 2017.

Občinska uprava

ZBRANI LOČENI ODPADKI V ZAČASNEM ZBIRNEM CENTRU NA TURJAKU ZA LETO 2016

Od obratovanja začasnega zbirnega centra na Turjaku beležimo vsako leto večje število občanov, ki pripelje svoje ločeno zbrane odpadke. V minulem letu je v zbirni center pripeljalo odpadke kar 2491 občanov. Količine posameznih vrst zbranih odpadkov za leto 2016 lahko vidimo v spodnji tabeli.

VRSTA ODPADKOV IN KOLIČINA:

- izrabljene avtomobilske gume: 232,50 m³
- stiropor: 75,00 m³
- kartonska embalaža, papir: 300,00 m³
- kovina in kovinska embalaža: 262,50 m³
- ravno steklo: 45,00 m³
- zeleni odrez: 0,00 m³
- biološki odpadki: 540 litrov
- plastična embalaža: 450,00 m³
- splošni kosovni odpadki 735,00 m³

Zbrane je bilo tudi kar nekaj bele tehnike, ki pa je ni bilo mogoče količinsko izmeriti.

Od junija 2016 je v zbirnem centru na voljo tudi posebni zabojnik za nevarne odpadke.

Nevarni odpadki so tisti odpadki, ki jih ne smemo odlagati v klasične zabojnike ali jih zlivati v odtok. Nevarne snovi so tiste snovi, ki imajo eno ali več nevarnih lastnosti: eksplozivnost, radioaktivnost, oksidativnost, vnetljivost, strupenost, jedkost, dražljivost, nevarnost za okolje itd. V zabojnik za nevarne

odpadke sodijo predvsem izrabljene baterije, zdravila, barve in topila, kemikalije, pesticidi, pralna in kozmetična sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi, neonske žarnice, odpadno jedilno in motorno olje, odsluženi akumulatorji oz. vse, kar je opremljeno s simboli za nevarne snovi.

ZAČASNI ZBIRNI CENTER TURJAK je v zimskem času (od 1. oktobra do 31. marca) odprt ob sobotah med 8 in 12. uro.

Po poročilu skrbnika zbirnega centra povzela
MARIJA IVANC ČAMPA, Občinska uprava

obračališča. Sledi podpis Sporazuma o sofinanciranju, odkup potrebnih zemljišč in gradnja zadnje etape od km 0,780 do km 3,375, ki naj bi se zaključila v letu 2018. Že letos pa se bo pričelo s projektiranjem naslednje etape od km 3,375 do km 4,300 in pridobivanjem zemljišč. Pričetek in zaključek gradnje te etape je predviden v letu 2019, če bodo za gradnjo pridobljena potrebna zemljišča in zagotovljena finančna sredstva v državnem in občinskem proračunu. Dne 4. januarja letos so na Občini Škofljica že potekali sestanki s posameznimi lastniki zemljišč, kjer jim je bila predstavljena projektna rešitev in razlogi za predviden odkup potrebnih zemljišč. V roku enega meseca je predvidena ponovna javna predstavitev projekta na občini za krajane Lavrice in za vse druge zainteresirane. Državni sekretar in župan sta govorila tudi o postajališču Lavrica in novih parkirnih površinah za uporabnike železniškega potniškega prometa (P+R). Trenutno je v teku razpis za izdelavo projektne dokumentacije, odpiranje ponudb je predvideno 23. 1. 2017. Izdelan bo skupen izvedbeni načrt za ureditev obstoječih ljubljanskih primestnih železniških postajališč: Ljubljana Stegne, Litostroj, Ljubljana Tivoli, Ljubljana Brinje, Ljubljana Ježica, Ljubljana Vodmat, vključno s postajališčem Medno in za gradnjo dveh novih postajališč Lavrica in Novo mesto Šmihel. Podpis pogodbe za izdelavo projektne dokumentacije je predviden v februarju 2017, in sicer z rokom izdelave do predvidoma maja 2017. Nato je predvidena objava razpisa za izvedbo del, ki naj bi se letos tudi končala.

Lep pozdrav

RS MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Odnosi z javnostmi

DRŽAVNI SEKRETAR LEBEN Z ŽUPANOM ŠKOFLJICE O POMEMBNIH PROJEKTIH ZA OBČINO

Državni sekretar Jure Leben se je danes udeležil delovnega sestanka z županom Občine Škofljica Ivanom Jordanom, kjer se je seznanil s problematiko na področju infrastrukture v občini. Ena izmed tem pogovora je bila rekonstrukcija povezovalne ceste Rudnik-Škofljica oziroma njena preureditev v zoženo štiripasovnico. Na glavni cesti Ljubljana-Petrina prihaja na odsekih Ljubljana (Rudnik)-Škofljica ob prometnih konicah do vsakodnevnih zastojev. Za izboljšanje stanja je bil v letu 2016 izdelan predlog, ki rešuje težave na tem odseku v dolžini več kot štiri kilometre.

Kot najbolj sprejemljiva tako za lokalno skupnost kot strokovnjake je bila na osnovi izdelane prometne študije izbrana različica, ki predvideva začasno preureditev križišča »Črna pot« skozi Lavrico in Škofljico do krožnega križišča pri osnovni šoli Škofljica, kjer se na glavno cesto navezuje regionalna cesta Škofljica-Ig v skupni dolžini 4.300 metrov.

Trenutno je v zaključni fazi izdelava izvedbenega načrta preureditve Ljubljana (Rudnik)-Škofljica v zoženo štiripasovnico. Prav tako so v izdelavi projekti za ureditev dveh manjših in enega večjega

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

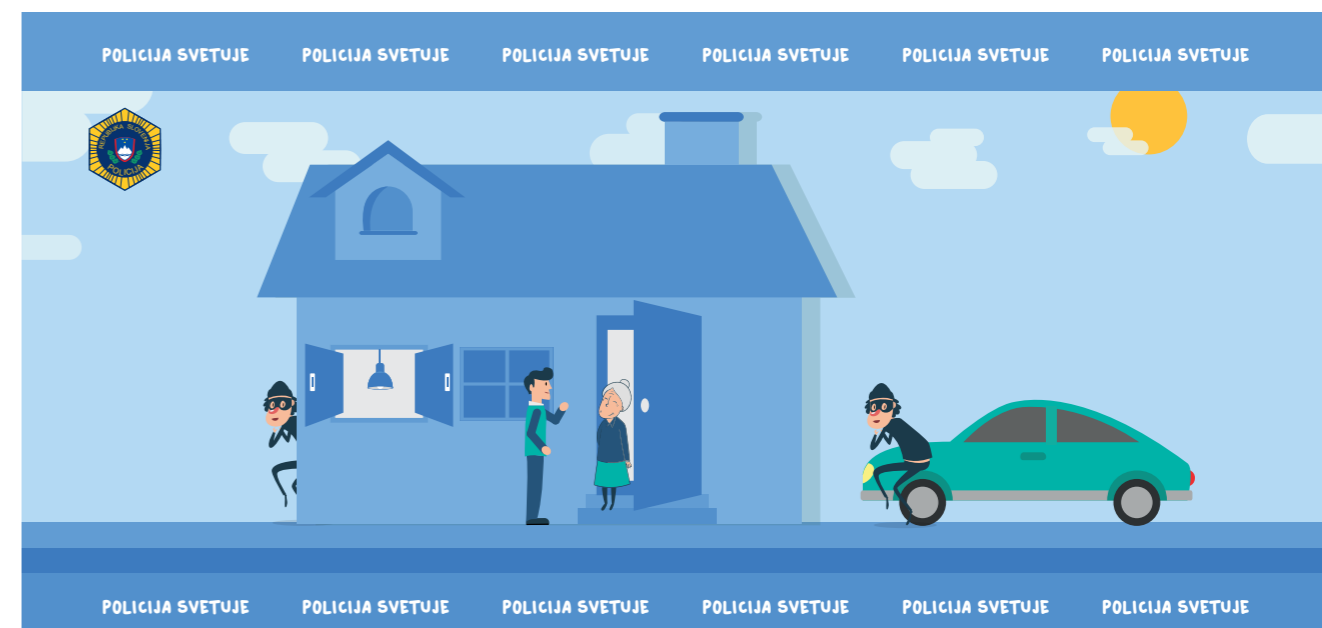
POLICIJA

Policisti opozarjamo na drzne tatvine v vaših domovih

Kako delujejo drzni tatovi?

- Žrtve so pogosto starejše osebe na osamljenih krajih, tatvine pa se največkrat zgodijo dopoldne.
- Tatovi delujejo v skupinah.
- Eden izmed tatov vas zamoti z raznimi pretvezami (sprašuje za pot; poizveduje, ali ste sami doma; pove, da je iz komunalnega ali telekomunikacijskega podjetja, elektro podjetja ipd. in da bo v okolici vašega doma napeljeval kable, kopal jarke; razlaga, da zbira staro železo; prosi za vodo ipd.) in poskuša zvabiti stran od doma.
- Drugi tatovi medtem vstopijo v vaš dom ter kradejo denar in vrednejše predmete.

Kako ukrepati, da ne postanete žrtev tatov?

- Bodite pozorni na sumljiva vozila in osebe v okolici svojega doma ter o tem obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Vedno zaklepajte vrata, zapirajte okna in doma ne hranite večjih vsot denarja.
- Neznancev ne spuščajte v svoj dom.
- Pogovor z njimi opravite na varni razdalji (skozi okno, z balkona ipd.).
- V pogovorih s sumljivimi osebami vzbudite prepričanje, da niste sami doma.
- Na pojav takšnih oseb opozorite sosede.
- Ko vas ni doma, imejte v hiši oziroma stanovanju prižgano luč in se dogovorite s sosedi, naj bodo pozorni tudi na vaš dom.

Kako ukrepati, če postanete žrtev tatov?

- Obvestite policijo na telefonsko številko 113.
- Zapomnite in zapišite si čim več podatkov o tatovih (opis zunanega videza, uporabljeno vozilo, smer odhoda ipd.).
- Do prihoda policistov ne hodite tam, kjer so se gibali tatovi, in ne premikajte predmetov, s katerimi so bili ti v stiku.

ZAKON O DIMNIKARSKIH STORITVAH

Ker smo na občino prejeli kar nekaj vprašanj v zvezi z opravljanjem dimnikarskih storitev, povzemamo informacijo Ministrstva za okolje in prostor o novostih, ki jih prinaša nov Zakon o dimnikarskih storitvah. Uporabniki bodo v prihodnje imeli možnost izbire dimnikarske družbe za opravljanje dimnikarskih storitev. Storitve bodo lahko opravljale zgolj še družbe s pridobljenim dovoljenjem po Zakonu o dimnikarskih storitvah, izvajali pa dimnikarji s pridobljeno licenco. Ministrstvo je že objavilo seznam dimnikarskih družb, ki imajo licence. Seznam se bo tedensko spreminjal, objavili so ga na spletni strani ministrstva http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/dimnikarska_dejavnost/, objavljamo ga tudi na spletni strani občine, predvidoma pa bo objavljen v naslednji številki Troble. Zakon o dimnikarskih storitvah določa, da uporabnik dimnikarskih storitev iz seznama dimnikarskih družb, objavljenega na spletni strani ministrstva, najkasneje do 30. junija 2017, izbere dimnikarsko družbo za opravljanje

dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi za obdobje najmanj 12 mesecev.

V primeru, če uporabnik ne izbere dimnikarske družbe do 30. junija 2017, se šteje, da je izbral izvajalca, ki je na dan 31. decembra 2016 opravljal dimnikarsko službo. To pomeni, da v primeru ne-izbire (uporabnik ne izbere dimnikarske družbe do 30.6.2017) za uporabnika od 1.7.2017 do 30.6.2018 izvaja dimnikarske storitve dosednji koncesionar, to je za območje občine Velike Lašče družba STOSERVIS d.o.o.

Ob tem opozarjamo, da ima uporabnik dolžnost zagotovitve opravljanja dimnikarskih storitev za oskrbovanje lastne kurilne naprave. Do sprejema novega podzakonskega predpisa, ki bo urejal vsebino in način izvajanja dimnikarskih storitev ter potrebno pogostost oskrbovanja, veljajo glede pogostosti in obsega storitev aktualni predpisi.

Občinska uprava

Ne uporabljaj telefona med vožnjo.

Vozimo pametno.

www.avp-rs.si

Uporaba mobilnega telefona med vožnjo postaja v zadnjih letih razširjena. Ključno sporočilo v nacionalni akciji, ki ga želimo posredovati voznikom in voznicam je, naj med vožnjo ne uporabljajo mobilnega telefona, ampak naj se varno ustavijo na primernem mestu in opravijo telefonski klic ali pošljejo SMS sporočilo.

Če voznik telefonira med vožnjo, je to tako, kot bi imel v krvi 0,8 promila alkohola. Med pisanjem SMS sporočila, voznik 4x več časa ne gleda na vozišče, kot pri normalni vožnji.

Uporaba mobilnih telefonov med vožnjo pa vpliva tudi na:

- slabši reakcijski čas voznika (50 % slabši kot vožnja v normalnih pogojih),
- počasnejše zaznavanje prometne signalizacije in reagiranje nanjo,
- daljši zavorni čas,
- zmanjšano zaznavanje okolice in prometa,
- večje tveganje pri odločitvah, kot je npr. zmanjšana varnostna razdalja, manjše prilagoditve razmeram na cesti in drugo.

Javna agencija RS za varnost prometa opozarja:

Ne uporabljajte telefona med vožnjo. Vozimo pametno.

ODPRTO PISMO POSLANCU DRŽAVNEGA ZBORA G. JANIJU (JANKU) MÖDERNDORFERJU

(odprto pismo se nanaša na omembo v intervjuju z županom)

Odločil sem se deliti z vami svoje župansko razmišljanje o zadnji državotvorni odločitvi vas izbrancev slovenskega ljudstva v hramu demokracije, povezani z reševanjem »sveta in domovine«, kjer ste našli glavnega krivca za vse tegobe naše lepe male domovine. Ja, našli ste ga, slovenskega župana oz. županjo. Ta je kriv za nezakonite odločitve državnih organov, ta je kriv za bančno luknjo, za gospodarski kriminal, slabo pokojninsko reformo, TEŠ 6, drugi tir, za slabo letino jagod, za korupcijo v zdravstvu, nezadovoljne policiste, vojake in seveda za begunsko krizo ter spore na Bližnjem vzhodu.

Nekateri poslanci in poslanke, predvsem Vi, prvopodpisani pod pobudo za spremembo Zakona o lokalni samoupravi, gospod poslanec Jani (Janko) Möderndorfer, ste našli »grešnega kozla«, krivca za vse. Bravo!

Gre za sprenevedanje, licemerstvo in predvsem za revanšizem, ker vaši stranki ni in ne bo uspelo na lokalnem nivoju. Pa veste, zakaj vam ne bo? Preden bi vam uspelo, vaše zadnje stranke, katere član ste, ne bo več v vladi. Res pa je, da pa boste verjetno, g. Jani Möderndorfer, Vi še, in to v kakšni novi/stari stranki.

Če bi s somišljeniki mislili iskreno, pošteno in s ciljem sprememb, potem bi podobne spremembe na podoben ali celo isti način predlagali za vse javne funkcionarje, začeniši pri sebi, gospodih in gospah v parlamentu. Najprej s spremembo volilnega sistema in nato z odpoklicem na način, kot ga predlagate za nas župane in županje.

Vendar pa je »vrag vedno v detajlih«, saj namesto učinkovitega sistema dela organov pregona, preiskave in učinkovitega sodstva, ki bi preganjal in obsodil domnevno pokvarjene in kriminalizirane posameznike v županskih vrstah, predlagate javna sojenja v obliki referendumov. Pozabljate pa, da za razliko od vas, ki se skrivate na volitvah za stranko, mene ljudje volijo neposredno in potem med mandatom ne »menjam občin«.

Že sam predlog odpoklica župana je narejen tako, da razen povzročitve stroškov, ki jih bodo pokrili davkoplačevalci v občini, kjer se bo tak postopek pričel, do odpoklica skorajda ne more priti.

Torej ste z odstotki, ki so potrebni za posamezno dejanje v procesu odpoklica in končni rezultat, verjetno »kupčkali«, da ste sploh dobili podporo somišljenikov, ki potem pritisnejo gumb »za«.

Kaj menijo asociacije, ki predstavljajo slovenske državljanke in državljane in Državni svet pa seveda ni pomembno. Glavno je, da stranka, ki že v imenu skriva centralizacijo, zada pred državnimi volitvami še zadnje ugrize - kot ranjeni volk, preden pogine.

Gospa in gospodje poslanci, predvsem vi, g. Jani (Janko) Möderndorfer, državljanke in državljani, bralke in bralci in seveda moje drage občanke in občani, ne pišem tega, da bi me bilo strah, da bi me odpoklicali, kajti, ko ne bom imel več podpore ali bom kaj zagrešil, bom odšel sam. In g. Jani (Janko) Möderndorfer, ni mi vseeno, da nas imate (mene in ostale) za »búkseljne«.

Spoštovani g. Möderndorfer, predlagajte enake vatle za vse enake, na enak način, predvsem pa pridite »na položaj« na enak način, z enakim volilnim sistemom, kot sem prišel jaz. Ko pa bova storila kaznivo dejanje, naj naju sodišče na enak način kaznuje, in to takoj. Ne iščite obhoda sodnega sistema na takšen način.

Žalosti me, da nekatere poslanke in poslanci ob obisku občin in s tem potencialni volivcev govorijo eno, v parlamentu s pritiskom na gumb pa delajo drugo. Toliko o neodvisnosti poslank in poslancev.

Imam konkreten predlog:

Odstopite od tega predloga sprememb Zakona o Lokalni samoupravi in dodajte v Kazenski zakonik določbe, da se vsako kaznivo dejanje, ki ga stori funkcionar pri opravljanju svoje funkcije, procesira od utemeljenega suma do sodbe v roku šest mesecev. Ustrezne podzakonske akte pa spremenite na način, da do te odločitve (torej v šestih mesecih) funkcionarska funkcija miruje brez nadomestila plače, razen zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja.

Če to storite, bom verjel, da vam je šlo za to, da bi župani in županje delali zakonito in ne za način političnega obračunavanja z nami.

Srečno obema, vam in meni!

LEOPOLD POGAČAR, župan občine Žirovnica

KULTURNI BAZAR 2017

Tudi v letu 2017 bo Trubarjeva domačija s svojimi sodelavci sodelovala na Kulturnem bazarju, na prireditvi, kjer predstavlja svojo ponudbo za otroke in mladino več kot 300 kulturnih ustanov iz vse Slovenije.

Potekal bo v četrtek, 30. marca 2017, od 9. do 18. ure v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Trubarjeva domačija se bo predstavljala v okviru predstavitve slovenskih muzejev in galerij, kulturna dediščina in vizualne umetnosti. Na razstavnem prostoru bo sodelovala v dveh sklopih, v kabinetu čudes s prvo slovensko knjigo ter na muzejski degustaciji, kjer bo svoje knjigoveške delavnice predstavljal zavod Parnas.

Kulturni bazar je tradicionalno zasnovan kot oblika strokovnega usposabljanja za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi, za strokovne delavce širše strokovne javnosti, ki lahko pri svojem delu vključujejo kulturnovzgojne vsebine, ter za študente.

Udeležba na strokovnem usposabljanju je za vse brezplačna, nujna pa je e-prijava, ki je mogoča do 15. marca 2017. Program in e-prijavnica sta na voljo na spletni strani www.kulturnibazar.si.

Vabljeni!

Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija

VPIS V VRTEC

Starše in zakonite zastopnike otrok obveščamo, da sprejemamo vloge za vpis v vrtec Sončni žarek za šolsko leto 2017/2018 do 31. 3. 2017. Obrazci za vpis otroka so na voljo v vrtcu in na spletni strani; www.sonni-zarek.si.

Če bo prošelj več, kot je prostih mest v vrtcu, bo o sprejemu otrok odločala komisija za sprejem otrok.

Za dodatne informacije se lahko oglasite osebno v vrtcu ali pokličete na tel. številki: 031 618-300, 7881-582 (Stanka Mustar).

PRAZNIČNO VZDUŠJE NA KARLOVICI

Mesec december je čas obdarovanj, čas, ko se družimo s prijatelji in si z žarom v očeh želimo vse dobro. Tudi v vrtcu smo si prizadevali v naš vsakdan vplesti čarobnost bližajočih praznikov.

Izvajalo se je veliko obogatitvenih dejavnosti, ki smo jih načrtovale delavke. S pestrim programom smo želele razveseliti naše otroke. Vsako leto pri izvajanju dejavnosti sodelujejo tudi zunanji gostje.

Letos gre zahvala mamic, babicam in dedkom ter glasbeni šoli Ribnica, enoti Velike Lašče.

Andreja Novak je v skupini Srnice vodila likovno ustvarjanje. Z otroki je izdelovala jelenčke iz odpadnega materiala. V velikem številu so nas obiskali babice in dedki. Z veseljem smo se jim predstavili s kratkim nastopom, ob koncu pa smo jih pogostili s piškoti in sokom. Veselega dogodka se je udeležila tudi Stanka Mustar, vodja vrtca.

Tradicionalno so nas obiskali učenci Glasbene šole. S koncertom so razveselili vse »karlovške« otroke in zaposlene.

Vsem smo hvaležni in si želimo skupnega sodelovanja tudi v prihodnjem letu.

KOLEKTIV ENOTE KARLOVICA

KONCERT UČENCEV GLASBENE ŠOLE

MAMICA OD LUKA JE PRIPRAVILA LIKOVNO DELAVNICO

V Trobli številka 7 (datum izida 7. december 2016) v prispevku Srečanje s Petrom Prevcom na strani 13 smo pri učencih, ki so bili povabljeni na tiskovno konferenco smučarske skakalne reprezentance in srečanje s Petrom Prevcom, pomotoma izpustili ime učenke 8. razreda Ane Kastigar, ki je s svojim prispevkom pomagala pri nastajanju knjige o Petru Prevcu. Sporočamo, da je Ana Kastigar vrhunska športnica, odlična učenka z veliko mero odgovornosti in je bila kot taka ena od prvih v izboru za srečanje s Petrom Prevcom. Za napako se opravičujemo.

Mag. METODA KOLAR, ravnateljica

SMUČARSKI ŠPORTNI DAN NA KRVAVCU

Četrtošolci smo 17. januarja 2017 namesto šolske torbe v šolo prinesli smučarsko opremo in odhiteli z avtobusom na smučišče Krvavec. V okviru akcije Šolar na smuči smo bili deležni brezplačnega smučanja.

Šolar na smuči je slovenski projekt smučarskega ozaveščanja šolskih otrok. Otrokom omogoča brezplačno smučarsko karto in učitelje smučanja na smučišču vsem, ki še ne znajo smučati. Veseli smo, da je bil to, tudi s pomočjo šole, ki nam je krila stroške prevoza, izposojajo opreme in del učiteljev smučanja, res brezplačen dan za vse.

Veliko četrtošolcev je ta dan prvič zapelo smučarski čevlji in stalo na smučeh, več kot polovica pa je prvič obiskala pravi smučarski center v smučarski opremi. Da so prvi zavoji res težki, je bilo kmalu vidno in nekaterim je zmanjkovalo motivacije. Pa ne za dolgo. Vsem je s pomočjo učiteljev uspelo narediti vsaj nekaj zavojev in skoraj vsi so se popeljali višje po hribu navzgor s tekočim trakom ali vlečnico in videli, da je smučanje zares prijetno.

Tisti, ki pa jim smučanje ni tuje, so smučarsko znanje z učiteljema Urošem in Matevžem le še poglobljali in se preizkušali že na težjih progah.

Zelo veseli, navdušeni nad smučanjem, malce utrujeni in z darilno vrečko pokroviteljev smo odhiteli domov z željo, da

bodo doma starši prisluhnili našim željam in nam omogočili še kakšen dan na smučeh. Letos izgovorov, da ni snega, ni. Izkoristimo to in hrib za hišo ali za vasjo spremenimo v smučišče.

RENATA GRADIŠAR

OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

Dan po božiču, ob prazniku samostojnosti in enotnosti, 26. decembra, je bila športna dvorana v Velikih Laščah polna veselja, glasbe in smeha. Že tradicionalni božično-novoletni koncert je tudi letos postregel z zabavnim glasbenim programom, posvečenim Slakovemu ustvarjanju in 5. obletnici njegove smrti.

Program je povezoval in humorno obarval Vinko Šimek, ki je poskrbel za sproščujočo večer v družbi izvrstnih glasbenih izvajalcev. Koncert se je pričel s slovensko himno, ki jo je zapel Mladinski pevski zbor Osnovne šole Primoža Trubarja ter s tem počastil dan samostojnosti in enotnosti.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR OŠ PRIMOŽA TRUBARJA JE ZAPEL POD VODSTVOM ZBOROVODKINJE VITE MEKINDA IN OB KLAVIRSKI SPREMLJAVI ANE DOLŠAK.

V nadaljevanju se je prvi predstavil ansambel Spev, ki ga z ansablom Lojzeta Slaka veže več priredb. Številnemu občinstvu so se predstavili še ansambel Dolinarji, zasedba Kranjci, Kvintet slovenskih deklet ter Binna in Miha. V počastitev spomina na Lojzeta Slaka so nastopajoči kot zadnje izvedli po eno njegovo skladbo. Za popestritev programa so poskrbeli plesalci velikolaške in mladinske folklorne skupine.

Zbrane je nagovoril župan Anton Zakrajšek in skupaj z

ANSAMBEL SPEV JE NA ODER STOPIL KAR DVAKRAT.

ANSAMBEL DOLINARJI

KVINTET SLOVENSКИH DEKLET S PLESALCI FOLKLORNIH SKUPIN PRED ODRUM

Vinkom Šimekom sporočil, da je bilo s prostovoljnimi prispevki ob vstopu v dvorano zbranih 1.546,00 evrov. Zbrane prispevke bo Občina namenila za nakup dodatne opreme za Zdravstveni dom v Velikih Laščah in defibrilatorja za Karlovice. Hvala vsem, ki ste prispevali. Kako je defibrilator pomemben, se je izkazalo ravno med lanskoletnim koncertom, ko je Bojan Kovačič doživel zastoj srca. Hitra pomoč in posredovanje z defibrilatorjem sta mu rešila življenje. Ob tej priložnosti se je župan zahvalil vsem, ki so pomagali v težki situaciji, Kristini Hočevar, Borutu Tomažinu, Ingrid Cimerman, Igorju Severju, dr. Roku Devjaku in Janezu Ivancu. Bojan je tudi tokrat prišel na koncert.

V zaključnem delu so se na odru zbrali vsi nastopajoči in skupaj z Mladinskim pevskim zborom zapeli Slakovo skladbo Čebelar. S Silvestrskim poljubom je bil sklenjen lep večer in dvorana, polna navdušenih obiskovalcev, je dober razlog, da bo koncert ponovno organiziran tudi v letu 2017.

NIKA PEROVŠEK,
Občinska uprava
Foto: Peter Centa

ZASEDBA KRANJCI SO NAVDUŠILI Z NEKOLIKO DRUGAČNO IZVEDBO ŽE ZNANIH SKLADB.

SABINA VEBER - BINNA IN MIHA PLANTARIČ

**VODITELJ KONCERTA VINKO ŠIMEK
IN ŽUPAN ANTON ZAKRAJŠEK**

TA VESELI DAN KULTURE 2016 V VELIKIH LAŠČAH

V soboto, 3. decembra, smo tudi v Velikih Laščah praznovali Ta veseli dan kulture. Na ta dan pod okriljem Ministrstva za kulturo RS že od leta 2000 (Prešernovo leto) svoja vrata odprejo številne kulturne institucije, vrstijo se brezplačne predstave, razstave, koncerti, predavanja, vodenja, delavnice in druge kulturne prireditve. V Velikih Laščah se tej pobudi pridružujemo že vrsto let.

Že zjutraj je v Levstikovem domu v Velikih Laščah potekala v organizaciji zavoda Parnas predstavitev knjige Božični kruh ali poprtnik na Slovenskem. Na ogled je bila tudi spremljajoča potujoča razstava »Poprtnik ali župnek«, ki skozi besedo in sliko predstavi nesnovno kulturno dediščino priprave obrednega božičnega kruha na Slovenskem.

METKA STARIČ,
DIREKTORICA
ZAVODA PARNAS, IN
MARTINA TEKAVEC
PRI PREDSTAVITVI
VODNIKA
FOTO: ALENKA
ŠKAMPERLE

Trubarjeva domačija je bila odprta za nenajavljene posamezne obiskovalce med 9. in 12. uro. V tem času so si lahko obiskovalci ogledali celotno domačijo, pri čemer smo izpostavili ogled žagarske zbirke na Temkovi žagi in razstave Martin Krpan v Trubarjevi čitalnici. Razstava knjižnih izdaj in likovnih upodobitev Krpana je bila najprej na ogled v Levstikovem domu v Velikih Laščah. V večjem delu je obsegala izdaje in druge eksponate iz zasebne zbirke župana Antona Zakrajška. Ta je zbirko ob otvoritvi 29. septembra podaril Trubarjevi čitalnici. Ob Ta veselem dnevu kulture smo zato njegovo zbirko prenesli in razstavili v Trubarjevi čitalnici.

**UTRINEK Z RAZSTAVE
V TRUBARJEVI
ČITALNICI, FOTO:
BARBARA PEČNIK**

V galeriji Skedenj je bila na ogled likovna razstava umetnika Pavla Ščurka z naslovom Akrili in akvareli. Za vse ustvarjalne vseh starosti pa je bila med 10. in 11. uro v Parnasovi knjigovезnici na voljo delavnica Majhna, manjša, še manjša ... Udeleženci so lahko izdelali poljubno miniaturno knjigo.

»Ta veseli dan« smo zaključili na Trubarjevini s predstavitvijo pesniške zbirke pesnika, pisatelja in gledališkega igralca Toneta Kuntnerja Slovenska pomlad, La Primavera, ki je izšla ob 25. obletnici državne samostojnosti pri založbi Karantanija. Jubilejna izdaja pesniške zbirke Slovenska Pomlad prinaša 43 izbranih pesmi v slovenskem in španskem jeziku – s spremno besedo Draga Jančarja ter s čudovito likovno podobo, za

katero je poskrbel umetnik Harold Draušbaher. Kuntnerjevo poezijo navdihuje neomajna ljubezen do domovine, s čimer je bila prežeta tudi predstavitev. Knjigo sta v sproščnem pogovoru predstavila pesnik in prevajalka knjige v španščino gospa Alenka Gortan. O projektu pa je spregovoril tudi direktor založbe Karantanija David Tasić.

**PESNIK TONE
KUNTNER S
PREVAJALKO ALENKO
GORTAN**

**OB KONCU
PREDSTAVITVE SE
JE PESNIKU TONETU
KUNTNERJU V IMENU
OBČINE VELIKE LAŠČE
ZAHVALILA TUDI
PODŽUPANJA DR.
TATJANA DEVJAK.**

**ŠPELA KOKOŠINEK,
EVA PEČNIK IN EVA
IVANC**

Za glasbeno popestritev so poskrbele učenke Glasbene šole Ribnica, oddelka Velike Lašče: Eva Ivanc, Špela Kokošinek, Eva Pečnik, Zala Starc in Klara Zakrajšek.

Mag. **BARBARA PEČNIK,**
Občinska uprava
Foto: Boštjan Podlogar

BOŽIČNI KONCERT V VELIKOLAŠKI CERKVI

Konec leta 2016 je v velikolaški cerkvi Marijinega rojstva potekal božični koncert, na katerem so praznične skladbe peli Quercus Quintet iz Goriških brd in Nina Virant z Rašice. Za spremljavo je na orglah poskrbela Gabriela Mugerli z Goriških brd, Nino pa je na kontrabasu spremljal Kostas Mavridis iz Grčije.

Uživali smo lahko v repertoarju slovenskih božičnih pesmi, ki ga je kvintet popestril s hrvaškimi, pravoslavni in italijanskimi božičnimi skladbami. Nina je božične pesmi zapela v nekoliko drugačni akustični preobleki. Pripravila sta jo skupaj s Kostasom, s katerim sodelujeta na Jazz konservatoriju v Amsterdamu, kjer oba študirata.

NINA VIRANT Z RAŠICE

božične koncerte redno organizirajo. Letos so ga v domačih krajih priredili že petič, pri nas v velikolaški cerkvi pa so nastopili prvič in navdušili skoraj polno cerkev Marijinega rojstva. Idejo za gostovanje pri nas so dobili sami in jo predstavili Raščanom, s katerimi prijateljujejo že več let. In ker so vsi ljubitelji petja, so se ti z veseljem odzvali ter skupaj organizirali gostovanje Bricev na Dolenjskem. Večer je tako plod prijateljstva med člani kvinteta in njihovimi družinami ter tudi povezanosti med Raščani, njihovimi svojci in prijatelji.

Zahvale grede tudi župniji Velike Lašče, ki je gostoljubno odprla vrata svojih prostorov.

ZAPELI SO QUERCUS QUINTET IZ GORIŠKIH BRD

Quercus Quintet, ki so naše kraje spoznali prek sodelovanja na Vokalnih večerih kvartetov in kvintetov na Turjaku, sicer

URŠA ZALAR
Foto: Ula Virant

TRUBARJEVA DOMAČIJA, GALERIJA SKEDENJ, SOBOTA, 4. MAREC 2017, OB 19. URI

Vabljeni na prireditev in otvoritev razstave ob izidu pesniškega prvenca Darinke Grmek Štrukelj Gorečke z borjača. Knjigo pesmi sta z grafikami - lesorezi (odtisi na rižev papir bodo razstavljeni v Galeriji) opremila mag. Marija Nabernik in Gregor Štrukelj. Darinka bo brala svoje pesmi, z avtorji knjige in razstave se bo pogovarjala urednica Ana Porenta, v glasbenem programu bo nastopila kitaristka Pavla Lušín.

LESOREZ - OBRAZI

»Gorečke z borjača so pesniški prvenec Darinke Grmek Štrukelj, zdravnice, slikarke, ustvarjalke, ki je pesmi pisala v vseh svojih obdobjih, in zato se izbor njene poezije zdi knjiga, skozi katero teče celotno življenje, od rojstva do smrti in naprej. Gorečke očarajo z oklesano, natančno pesniško govoricu, ki ji je vsaka beseda pomembna, hkrati pa sta pomenska tudi njena zvok in ritem, pogosto se oblikujeta z notranjo (ali končno) rimo ... // Zdi se, da so v Gorečkah z borjača zaustavljeni hkrati zagledani prizori življenja: Spomini so večni mlini preteklosti, / zajezeni čas / in nikoli postarani jaz, z obrazi, ki v pesmi pridobijo posebne, sveže, živahne in portretno lirčne note. Poljane pesmi se razpirajo na vse strani: zemeljsko, zračno, ognjeno, kamnito – dotikajo se vidnega, slišnega, občutenega, vrojenega, privzgojenega; skozi spomine – na razposajen smeh in trpke krike, delo in praznovanja, prijazni kal in ostro burjo in vse, kar (so)biva med temi skrajnostmi – povzročijo v bralcu listanje lastnih notranjih (morda že obledelih in pozabljenih) spominov in neubranljivo željo, da se tudi sam odpravi na Kras, v objem kamnov, ruja in burje. // Pesmi Darinke Grmek Štrukelj začarajo s svojo živo govoricu in zavedanjem, da je življenje vseh barv in nikoli ne mine. Zato pogumno na ta borjač s pesmimi kot gorečkami, naj vas (o)krasijo!" (Iz spremne besede Ane Porenta.) Prijazno vabljeni!

ZAVOD ZA RAZVIJANJE USTVARJALNOSTI

Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija

TRUBARJEVA DOMAČIJA V LETU 2016

[...] Voda bo vrtela kolo in s podobno neskončnostjo bosta rasla knjiga in jezik. Danes se kolo še vedno vrti, knjiga bere in jezik govori.«

(Andraž Pöschl, izbor besedil za osrednjo proslavo ob Trubarjevem letu na Trubarjevi domačiji leta 2008)

Za Trubarjevo domačijo je bilo leto 2016 v marsičem posebno. Že v januarju je domačija zamenjala svojo organizacijsko strukturo, dobila je novega najemnika gostinskega lokala, kar pa je najpomembnejše - praznovala je svojo že 30-letnico delovanja, pomemben mejnik ne samo v velikolaškem, ampak tudi v širšem slovenskem prostoru. Ob tej priložnosti je Občina Velike Lašče na pobudo župana Antona Zakrajška izdala knjigo Trubarjeva domačija praznuje: 1986-2016.

ŽUPAN ANTON ZAKRAJŠEK OB UVODNEM POZDRAVU Z AVTORJI RENATO LESAR HRŽIČ, VERONIKO VASIČ, DR. TATJANO DEVJAK, BARBARO PEČNIK IN ANDREJEM PERHAJEM. FOTO: NIKO SAMSA.

Knjiga je bila v svojem izhodišču zasnovana kot pregled programov Trubarjeve domačije od leta 1986 do danes, pri čemer je bil njen osnovni namen poudariti pomen Trubarjeve domačije kot rojstnega kraja našega velikega rojaka Primoža Trubarja. Predstavitev knjige je kot v uvod v letošnja občinska praznovanja potekala v četrtek, 2. junija, v Trubarjevi spominski sobi.

Obletnici so bile prilagojene vse glavne dejavnosti, na programskem (vsebinskem) področju pa tudi na področju investicij. V sprejemnici domačije je bila osvežena spominska trgovina ter dopolnjena z nekaterimi novimi artikli. Predstavitev knjige Trubarjeva domačija praznuje je potekala ravno na dan, ko so se v mlinu zavrtela nova mlinska kolesa. Obnovljen je bil most med domačijo in otokom, v jesenskem času pa se je pričelo tudi s pripravljalnimi deli za ureditev dodatnih parkirnih površin, na dvignjenem platoju med nivojem ceste in travnika. Predvidena je ureditev sezonskega, travnatega parkirišča, ki se bo s celostno ureditvijo vključilo v okolje parka ob Trubarjevi domačiji. Z deli se bo nadaljevalo v letu 2017, ko bo končana zaključna plast, položene travniške rešetke (pvc) ter zasajena trata.

Izobraževalni programi in delavnice so letos privabili spet lepo število udeležencev, med katerimi so prevladovale šolske skupine: Trubarjeva domačija - 9.840 obiskovalcev; Levstikov dom (Levstikova in Stritarjeva spominska soba) – 1175 obiskovalcev. Povečanje v Levstikovem domu je posledica v glavnem na račun gradu Turjak, nekoliko pa verjetno tudi zaradi vključevanja spominske sobe v različne akcije, kot sta bili npr. razstava Martin Krpan in vključitev spominske sobe v projekt z Igro do dediščine, ko smo povabili na ogled predšolske otroke vrtca Sončni žarek in otroke prve triade OŠ PT. Knjigoveške delavnice zavoda Parnas je letos obiskalo 3719 udeležencev. V navedenih številkah so vključeni le obiskovalci s plačano vstopnino, ne pa tudi obiskovalci prireditev, otvoritev razstav itd.

Promocija izobraževalnih programov je potekala preko spletne strani, obveščanja osnovnih in srednjih šol o ponudbi ter preko vključevanja v različne skupne promocijske akcije muzejev in galerij, kot je npr. vsakoletni Kulturni bazar, prireditev, kjer predstavljajo svojo ponudbo za otroke in mladino kulturne ustanove iz vse Slovenije. Osrednja tema letošnjega bazara, ki je potekal 31. marca, je bila pismenost kot koda razumevanja različnih področij umetnosti, pri čemer je bil največji poudarek na razvijanju bralne pismenosti in bralne kulture. Trubarjeva domačija je bila tudi ponovno vključena s svojo kulturno-izobraževalno ponudbo v spletni katalog kulturnega bazara, prav tako pa tudi v katalog ponudbe muzejev in galerije Skupnosti muzejev Slovenije.

Na tretjo junijsko soboto se je odvila še ena Poletna muzejska noč na Trubarjevini. Osrednji dogodek je bil večer avtorskih in ljudskih pesmi ljekarju v izvorni intepretaciji Mateje Gorjup, pevke, pedagoginje in raziskovalke ljudskega izročila. V intimnem vzdušju spominske sobe Trubarjeve domačije je s svojim čarobnim glasom poslušalce popolnoma prevzela. V tednu otroka v začetku oktobra smo v letošnji projekt Z igro do dediščine vključili program Levstikov Martin Krpan, ki ga je izvedla vodnica Slava Petrič v Levstikovi in Stritarjevi spominski sobi v Velikih Laščah. Na slikovit način je otrokom predstavila povest Martin Krpan pisatelja Frana Levstika in kraje, kjer je povest nastala. Levstikov značajnim je predstavila z različnimi anekdotami iz Levstikovih mladostnih dni, ki jih je močno zaznamovalo tudi veliko prijateljstvo s še enim Laščanom, pisateljem Josipom Stritarjem. Otroci so si ogledali spominsko sobo, ki je posvečena obema slovenskima književnikoma, ter razstavo najrazličnejših knjižnih izdaj in likovnih upodobitev Martina Krpana, ki je bila odprta 29. septembra 2016 ob Levstikovem kulturnem večeru. Odziv je bil nad pričakovanji, v tem tednu se je v brezplačen program vključilo 180 velikolaških in sodraških predšolskih otrok in otrok I. triade.

NOVA KOLESA JE IZDELAL MOJSTER MATJAŽ DEBEVC IZ ŽEROVNICE PRI CERKNICI. FOTO: NIKA PEROVŠEK

RAZSTAVNA DEJAVNOST

Trubarjeva domačija vsako leto zaživi v spomladanskem času, tudi po zaslugi likovnih razstav v galeriji Skedenj. Prva v sklopu letošnjih razstav je bila razstava Mojih 70 let ljubiteljske slikarke Pavle Černigoj iz Sevnice. V maju je sledila razstava likovnih delavnic UTŽO Velike Lašče pod mentorstvom mladih akademskih slikark Urške in Ane Meke, ki so se tokrat predstavljale pod naslovom Podobe misli. Svoje misli so v podobe ujele Maja Centa, Zorka Grobelšek, Dragica Kern, Marija Ovca, Nevenka Peterlin, Darinka Grmek Štrukelj in Lidija Vilar.

Tako kot že 32 let pa je bil junij tudi letos rezerviran za likovno razstavo Trubarjevi kraji, ki so jo člani KUD Primož Trubar in vsi sodelujoči umetniki pripravili v spomin na 30. obletnico obnove Trubarjeve domačije. S svojimi deli so sodelovali umetniki Miro Bizjak, Neva Bilač, Miloš Sarič, Nenad Vukobrat, Skender Bajrovič, Martina Starc, Dragica Kern, Drago Petrovič, Pavle Ščurk, Veljko Toman, Janez Kovačič, Darinka Grmek Štrukelj, Cvetka Jakovljevič, Lidija Vilar, Mojca Borko, Jože Stritar, Alenka Klemenčič, Silvo Kretič, Dušan Zekovič, Silva Ros, Milena Braniselj, Miha Edi Juvanc, Zlatko Rudolf, Suzana Komel in Igor Dolenc.

Razstavo sta predstavili dolgoletna organizatorica srečan Helena Grebenc Gruden in umetnostna zgodovinarica Marjana Dolšina, uradno jo je odprla podžupanja dr. Tatjana Devjak, za glasbeno popestritev pa so poskrbeli pevci in pevke Velikolaške vokalne skupine pod vodstvom Martine Kovačič.

V avgustu je galerija Skedenj na Trubarjevi domačiji zaživela v barvah Istre slikarke Žive Agrež iz Ljubljane. Umetnica se nam je predstavila s slikami iz cikla Istra – ostanke časa. Čudovite barve njenih slik so prijetno poživile galerijo, vanjo vnesle pridih poletja in obogatile obiskovalcem njihovo izkušnjo v Trubarjevem rojstnem kraju.

Članice likovne skupine ljubljanskega Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana so v četrtek, 15. septembra, na Rašici odprle svojo drugo letošnjo likovno razstavo. Dela so nastala v spomladanski koloniji na Trubarjevini. Na svoja platna so ujele figure, motive iz narave ter umetelnih del kiparja Staneta Jarma, ki je večidel deloval na Kočevskem. Otvoritev je spremljala predstavitev lansko leto izdane knjige Poklon izgubljenim očem, ki so jo likovnice oblikovale z namenom, da bozen demenco in Alzheimerja predstavijo ne samo strokovno, ampak tudi literarno in likovno ter ju na svojevrsten način približajo ljudem.

Oktobrska likovna razstava je zaokrožila letošnje Dneve evropske kulturne dediščine, ki že 26 let potekajo pod okriljem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, letos pod geslom Dediščina okoli nas. Od 7. oktobra pa vse do 4. decembra je svoja dela postavil na ogled Pavle Ščurk, umetnik, ki že vrsto let sodeluje na likovnih srečanjih Trubarjevi kraji. Tokrat pa se je prvič predstavil s samostojno razstavo, ki jo je naslovil »Akrili in akvareli«.

UTRINEK Z RAZSTAVE. FOTO: BOŠTJAN PODLOGAR

PRIREDITVE

Na Trubarjevini so se poleg otvoritev likovnih razstav zvrstile tudi številne druge prireditve. V marcu so predstavili svojo knjigo Ljubezen premaga vse avtorji Sto prašičkov poje. Dne 21. maja je Zavod za razvijanje ustvarjalnosti predstavil deseti pesniški zbornik Pesem.si, ki združuje izbor najboljših pesmi, nastalih in objavljenih v preteklem letu na pesniškem portalu pesem.si. Dne 8. junija smo praznovali Trubarjev dan. Društvo slovenskih pisateljev je v okviru projekta Slovenska pisateljska pot najprej pripravilo že tradicionalni literarni večer Dom v jeziku. V dogodku ob 17. uri z neposrednim radijskim prenosom na 3. programu Radia Slovenija (program Ars) so letos s svojimi besedili nastopili dobitniki največjih slovenskih literarnih nagrad: Meta Kušar, Andrej E. Skubic, Miklavž Komelj, Ervin Fritz, Jan Krmelj in Mojca Kumerdej. Ob 19. uri je sledilo odprtje že omenjene 34. likovne razstave Trubarjevi kraji.

Ob zaključku občinskih praznovanj nam je kljub izredno slabi vremenski napovedi uspelo izpeljati prireditev »Nedeljsko popoldne na Trubarjevi domačiji«. To je bila že druga prireditev po vrsti, ki jo je pripravila Občina Velike Lašče v sodelovanju s KUD Rob, Osnovno šolo Primoža Trubarja in vrtcem Sončni žarek. Letošnji gost je bil ansambel Kvintet 7. Poletje je 10. julija zopet popestril Komarjev dan v organizaciji J.A.Z. Zalar in družbenik. Prireditev je namenjena za staro in mlado, polna je zabavne rekreacije in tekmovanj in ustvarjalnih delavnic. V septembru smo že tradicionalno gostili podelitev Rožančeve nagrade, ki sta jo letos prejela Robert Simonišek za zbirko esejev Trk prostorov in Jure Jakob za zbirko Hiše in drugi prosti spisi.

V PRIČAKOVANJU 500. OBLETNICE REFORMACIJE

Oktober je bil že popolnoma v pričakovanju 500. obletnice reformacije, ki jo bomo obeležili v letu 2017. Rašica je že junija pridobila naziv Evropsko mesto reformacije in se tako priključila več kot 52 mestom širom Evrope, med drugim Dunaju, Oslu, Zürichu, Ljubljani, Baslu, Bernu itd., ki so se pred tem že ponašali s tem nazivom. Prav tako junija je Vlada RS ustanovila Častni odbor za počastitev 500. obletnice začetka protestantskega gibanja in reformacije, v katerega je bil imenovan tudi velikolaški župan Anton Zakrajšek.

Uvodna slovesna prireditev v leto reformacije je bila na Rašici 9. oktobra. Evangeličanska cerkev augsburške veroizpovedi v Romuniji, Evangeličanska cerkev augsburške veroizpovedi v Sloveniji, Ustanova Gustav – Adolf – Werk iz Stuttgarta ter Združenje sedmograških Sasov v Nemčiji je v sodelovanju z Občino Velike Lašče organizirala spominsko prireditev »Evropa z in brez meja«.

Prireditev se je začela z božjo službo, pri kateri so sodelovali duhovniki evangeličanske cerkve v Romuniji in Sloveniji, škofa obeh evangeličanskih cerkva Geza Filo in Reinhart Guib, prepeval pa je pevski zbor Cantate iz Murske Sobote. Sledila je zasaditev drevesca jablane. Gre

PRVA OD DVANAJSTIH JABLAN JE BILA TAKO POSAJENA MED PRIREDITVIJO NA TRUBARJEVI DOMAČIJI NA RAŠICI. FOTO BOŠTJAN PODLOGAR

za projekt z naslovom »Dvanajst drevesc jablan za jasno besedo«, v okviru katerega bodo v obdobju od jeseni 2016 do pomladi 2018 posajene jablane v dvanajstih krajih po Evropi, ki so bili pomembni za reformatorsko gibanje na Sedmograškem v Romuniji. Prva od dvanajstih jablan je bila tako posajena med prireditvijo na Trubarjevi domačiji na Rašici.

ČASTNI ŠKOF EVANGELIČANSKE CERKVE AV V SLOVENIJI MAG. GEZA ERNIŠA. FOTO: BOŠTJAN PODLOGAR

Dne 31. oktobra je sledila slavnostna prireditev ob dnevu reformacije. Z obiskom in slavnostnim govorom nas je tokrat počastil častni škof Evangeličanske cerkve Geza Erniša. V kulturnem programu, ki ga je povezovala Tina Kadenšek, so sodelovali pevci okteta Gallus ter učenke Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana in Glasbene šole Ribnica, oddelka Velike Lašče.

Leto na Trubarjevi domačiji smo zaključili z odprtimi vrati na »Ta veseli dan kulture« 3. decembra 2016. O dogodku lahko več izveste v posebnem članku. Trubarjeva domačija je bila odprta za nenajavljene posamezne obiskovalce med 9. in 12. uro.

POROČNI OBREDI

V toplejši polovici leta je na Trubarjevi domačiji živo tudi zaradi poročnih obredov, ki potekajo od aprila do konca oktobra v Trubarjevi spominski sobi. V letošnjem letu so poročni obredi še posebej privlačni, saj po novem skrbijo za njihovo lepo zunanjo podobo člani in članice Podeželske mladine Velike Lašče v svojih nošah. Za pogostitev je na voljo prostor pred Temkovim mlinom ali (ob slabem vremenu) prenovljena galerija Skedenj. Mladoporočca na njuno željo lahko poročita velikolaški župan ali podžupanja. V letošnjem letu se je na Trubarjevi domačiji poročilo osem parov.

BARBARA PEČNIK, Občinska uprava

SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV ŠKOCJANA IN TURJAKA

Zadnjo soboto v novembru je potekalo že tradicionalno srečanje starejših v pastoralnem centru Škocjan. Zbrali smo se ob 15. uri in program se je začel s sveto mašo, ki jo je daroval gospod župnik Janez Selan.

Srečanja, ki ga vsako leto organiziramo KORK, KS, Karitas in skavti, se je letos udeležilo več kot trideset starostnikov. Po nagovoru obeh predsednikov se je pričelo pravo praznično vzdušje ob polni mizi sladkih in mesnih dobrot, toplim čaju in hladnih napitkih.

MIZA SE JE ŠIBILA POD TEŽO DOBROT

Sledilo je presenečenje z obiskom župana dr. Petra Verliča, ki je vse zbrane lepo nagovoril in še posebej čestital našim jubilarom:

- gospe Alojziji Rupar za častljivih 95 let,
- gospodu Slavku Ponikvarju za 90 let in
- zakoncema Antonu in Antoniji Virant, ki sta letos praznovala 61 let skupnega življenja.

Iskrene čestitke.

95 LETNICA ALOJZIJE RUPAR

61 LETNICA POROKE VIRANT ANTONA IN ANTONIJE

90 LETNI ALOJZIJI PONIKVAR

Ob odhodu je vsak obiskovalec dobil darilo in adventni venček. Ob prihajajočih božično-novoletnih praznikih smo si zaželeli veliko zdravja, dobre volje in lepih misli, v upanju, da se naslednje leto dobimo v tako lepem številu.

KORK ŠKOCJAN,
DARINKA VIRANT

Društvo podeželske mladine Velike Lašče

vabi na

REDNI OBČNI ZBOR,

ki bo v petek, 10. 2. 2017, ob 19.00
v sejni sobi Kmetijske zadruge Velike Lašče.

Vljudno vabljeni tudi novi člani!

ŠTUDIJSKI KROŽEK NAŠ KRAJ VČERAJ, DANES, JUTRI V NOVEM ŠOLSLEM LETU

V novembru je pričel študijski krožek Naš kraj včeraj, danes, jutri že svoje enajsto študijsko leto. Okrepil se je tudi z nekaterimi novimi člani, tako da sedaj šteje že kar 18 udeležencev. Lepa številka, ki kaže na to, da je zanimanje za naše domače kraje še kako veliko. Po uvodnih urah, ki smo jih, tako kot ob pričetku vsakega novega šolskega leta, namenili pregledu glavnih geografskih značilnosti Velikolaške pokrajine, smo se 5. decembra odpravili tudi že na ogled prve razstave.

DU Velike Lašče

vabi na

REDNI OBČNI ZBOR,

ki bo v soboto, 25. februarja, ob 10. uri
v avli OŠ Primoža Trubarja v Velikih Laščah.

Vabljeni!

Tokrat smo izbrali etnološko razstavo. Obiskali smo Muzej Ribnica v Rokodelskem centru in si ogledali zanimivo razstavo spodnjega perila z naslovom Druga koža, ki jo je pripravila etnologinja in kulturna antropologinja Nastja Dejak. V muzeju nas je avtorica prijazno sprejela in nas popeljala po razstavi. Z izčrpno in zanimivo razlago nam je predstavila nastanek in razvoj spodnjega perila od druge polovice 19. stoletja pa vse do danes.

Glavnino primerov perila predstavljajo kosi iz zbirke oblačilne dediščine zakoncev Alenke in Filipa Pakiž, ki sta jo vrsto let skrbno zbirala na območju Ribnice, Sodražice in Loški Potok in sta jo leta 2014 podarila Muzeju Ribnica. Če bi se lotili raziskovanja na območju Velikih Lašč, bi zagotovo naleteli na podobne kose. Tokrat je za fotografske utrinke našega mini izleta poskrbela Ana Pia Debeljak.

Na naših ponedeljkovih srečanjih se bomo v zimskih dneh še vedno srečevali v Trubarjevi čitalnici na Rašici. Obnavljali bomo zgodovino naših krajev, obiskali še kakšen muzej in se pripravljali na pomlad, ko bomo lahko naše kraje raziskovali tudi na terenu.

BARBARA PEČNIK, mentorica

AKTIVNOSTI DRUŠTVA UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE ALI PREDNOVOLETNI IN PONOVOLETNI ČAS

Veliko opravkov in prednovoletnih dogodkov se je nagnetlo v decembru. Zato smo se odločili, da se bomo držali svojega urnika in lepo po vrsti stopnjevali praznično mrzlico. Tako smo se v začetku meseca odpravili v adventni Zagreb. Podobno kot smo predlani spoznali Graz, njegove znamenitosti in prednovoletni vrvež, smo se letos posvetili Zagrebu. Vsi ga bolj ali manj poznamo. Vendar vodič ga je poznal še bolje. Ponovno smo združili prijetno s poučnim in vodiču z veseljem prisluhnili, ko je komentiral dogodke in zanimivosti vsakega kraja, mimo katerega smo se peljali.

PREDNOVOLETNI TRG BANA JELAČIČA

Predstavitev Zagreba se je tako začela že v avtobusu. Predmestje, včasih bolj revno in polno vrtničkarjev, je zamenjala sodobna arhitektura poslovnih stavb, steklene stolpnice bank in avtohiš, trgovski centri. Obetaven vstop v mesto, vendar so nato sledile velike, stare nevdruževane avstro-ogrske hiše s cvetočimi fasadami. Pa lepo obnovljene secesijske stavbe kakšne banke ali zavarovalnice. Je denar in ga ni, tudi tam je tako. Mimo muzeja Mimare, Hrvaškega narodnega gledališča in okroglega paviljona Hrvaškega Društva likovnih umetnikov smo se pripeljali skoraj v strogi stari center pod Kapitol, ki nas je

LEDENI PARK

vabil na sprehod po tem delu mesta.

Z Donjega grada smo se z vzpenjačo povzpeli na vrh Strossmayerjevega sprehajališča. Tako smo imeli iz Gornjega grada čudovit panoramski pogled na pozno popoldansko mesto. Nato smo šli mimo stolpa Lotrščak do cerkve sv. Katarine. Škoda, da nismo vstopili, ker so v njej slikarije slovenskega slikarja Kristofa Andreja Jelovška in baročni oltar kiparja Francesca Roobe. Zanimiva je bila tudi arhitektura Muzeja poročnih razvez in Muzeja naivne umetnosti na poti proti Markovemu trgu. In prišli smo na Gradec. Tako domačini rečejo Markovemu trgu, ki nas je pričakal čist, skoraj prazen, z veliko novoletno smreko in dominantno cerkvijo sv. Marka, simbola Zagreba. Tu je bilo politično središče Hrvaške, lepo urejeni Banski dvori, prostori hrvaške vlade, sabora in mestne skupščine. V tem delu mesta v velikih, starih, lepo obnovljenih stavbah domuje še vrsto drugih upravnih in kulturnih ustanov. Pot smo nadaljevali mimo najstarejše Mestne lekarne. Šli smo skozi Kamenita vrata, kjer je bila kapela zavetnice Marije in je bilo, kot vedno, polno sveč in zahval za vse dane prošnje. Sledile so bolj ali manj pomembne zanimivosti. Vrstili so se butiki, male trgovinice. Ustavili smo se pri kipu Marije Jurić – Zagorke, ki je bila prva hrvaška novinarka, pisateljica ter dramatičarka in je živel v letih 1873-1957. Všeč mi je bil tudi razgiban kip Petrice Kerempuha nad predelom Dolac. Dolac je bil tisti del starega mesta, kjer se je nahajala

NA MARKOVEM TRGU

največja odprta tržnica na prostem v Zagrebu. Pozni smo bili in stojnice so že pospravljali, ampak rdeči veliki dežniki z obrobnimi linijami so me tako spominjali na našo »gorenjsko marelo«, da ne vem, ali nas ne čaka naslednji spor za to, kdo jo je imel prej. Nato smo se povzpeli na Kapitol. Včasih je bilo to naselje, ki je nastalo okrog zagrebške katedrale, ki ponosno dominira mestu. Tu je danes tudi središče cerkvenih inštitucij. Naš vodič nam je na trgu pred vhodom v katedralo podal njeno celotno umetnostno zgodovinsko sliko, saj so začetki gradnje segali v leto 1217. Po številnih dogodkih, vojnah, potresih in prezidavah je cerkev dobila današnjo podobo v letih od 1880 do 1902. Sedaj počasi obnavljajo zvonika, vendar to ne kazi njene veličastne pojavnosti. S tem smo zaključili tisti poučni del izleta.

Nato smo se spustili na trg Bana Jelačiča. Počasi se je nočilo in mesto je zažarelo v lučeh. Zadišalo je po »kuhančku« in stojnice so oživele. Čeprav smo bili veseli, da je bil dan suh, skoraj sončen, smo sedaj pogrešali sneg. Malo so ga umetno naredili in tudi Ledeni park z drsališčem na trgu kralja Tomislava je izvabilo zimske občutke. Novoletni čas so pričarale lučke vsepovsod, tudi na stoletnih platanah v parku Zrinjevac, ampak bele zimske pravljice ni bilo.

Tudi v Ljubljani teden dni pozneje ne. Pa ni bilo nič zato. Na programu smo imeli koncert Mandolin v filharmoniji in bi nas sneg na poti iz Velikih Lašč v Ljubljano samo oviral. Tako smo se brez težav pripeljali malo prej in imeli še prijeten sprehod po praznično-novoletni Ljubljani. Nehote smo vse skupaj primerjali z Zagrebom. Ugotovili smo, da je naša prestolnica res mala, je pa lepa, prisrčna in predvsem - naša.

KONCERT ORKESTRA MANDOLINE LJUBLJANA

Obisk koncerta OML v Slovenski Filharmoniji je bil zadnji dogodek v decembru, ki ga je organiziralo Društvo upokojencev. Nekako smo želeli zaključiti leto z nežno strunsko glasbo. Skoraj trideset članov ima ta orkester z nenavadno zasedbo. Igrajo na 1. mandoline, 2. mandoline, mandole, mandolončela, kitare, kontrabase in tolkala ... Kar malo neprijetno mi je, ta orkester obstoja že devetintrideset let, mnogi med nami pa smo ga tokrat poslušali prvič. Res smo zamudili veliko lepih interpretacij. Saj imajo na sporedu skladbe klasičnih skladateljev, priredbe ljudskih napevov, etno glasbo, filmske, pop in rock skladbe, tudi zimzelene melodije. Orkester je dobil številna zlata priznanja in nagrade doma in v tujini. Nastopal je na pomembnih mednarodnih mandolinskih festivalih v Nemčiji, Španiji, Franciji in drugod. Vsako leto se predstavijo z dvema celovečernima premiernima koncertoma v Ljubljani in z več samostojnimi koncerti v Sloveniji in tujini. Rdeča nit letošnjega novoletnega koncerta je bilo Vesolje. V prvem delu so izvajali dela klasičnih skladateljev in ga zaključili z ... Tako je govoril Zarathustra in na Lepi modri Donavi. Po odmoru pa smo uživali v glasbi iz filmov z vesoljsko vsebino. Dirigent prof. Andrej Zupan nas je razveselil še s solo izvajanjem na klarinetu, ki je njegov primarni instrument. Bili so res odlični in kar ponosni smo bili, da je v orkestru sedela in na mandolo igrala domačinka Pavla Lušin. Čeprav si mnogi pod mandoline podstavlajo izvajanje samo dalmatinske, zagorske in podobne etno muzike, je potrebno priznati, da je nivo njihove izvedbe zelo visok in klasika zveni

KONCERT ORKESTRA MANDOLINA LJUBLJANA V SLOVENSKI FILHARMONIJ

izredno. Zato že težko pričakujemo njihov naslednji premierni koncert z naslovom Letni časi, ki bo maja letos tudi v Slovenski filharmoniji. Že čakamo v vrsti za karte.

Tako!

Pozabili smo že na novoletna dogajanja, pospravili smo okraske, smrečice in umirili želodčke. Naredili smo že program za januar, ampak, ker nekateri zelo vztrajno odstranjujejo in trgajo naše letake s programi, najjavljam dve predavanji s področja zdravstva kar tukaj: v sredo, 18. 1., nam bo ob 17. uri, v mali dvorani Levstikovega doma predstavnica EURO DONNE govorila o raku dojke; v sredo, 25. 1., tudi ob 17. uri, na istem mestu pa bo predavanje o težavah INKONTINENCE. Obe temi sta zelo pereči, aktualni in vedenje o teh težavah je zelo dobrodošlo, da ne rečem življenjskega pomena. Vabljeni ste vsi občani in občanke!

Hvala, da boste z nami!

Besedilo: HELENA GREBENC GRUDEN
Fotografija: Martin Gruden

TACARKA

V okolju, kjer človek prebiva,
se tacarsko življenje množi.
Veličasten, previden,
ga gosta dlaka krasi.
Nima nohtov,
silni kremplji njegove so verige,
z njimi se daleč pride.
Po mokrem terenu se giblje,
na vejah slive včasih se zaziblje.

Tekne mu rastlinska hrana,
na mravljišču ličinka je odbrana.
V mraku se na pohod odpravi,
ob drugi uri zjutraj soseda rad pozdravi.
V koruzi kmetu dela škodo,
obožuje deteljno kobilnico.

Prečudovita je ta zver kosmata,
februarja mati tacarka zapre vsa vrata,
svoj mali zarod koti v brlogu,
beli sneg razprostira se po logu.
Medvedki so pravi akrobati,
čuva jih najbolj varna mati.

Mladič pleza med veje smreke,
vzpon – spust z glavo naprej,
to videl sem v živo.
Dvakrat sva si gledala v oči,
srečen sem, ko opišem tiste dni.

J. NOVAK

PRVO DRŽAVNO OCENJEVANJE KRUHA IZ KRUŠNE PEČI

Z namenom ohranjanja dediščine in prenosa te na mlade rodove društva podeželskih žena po vsej Sloveniji pripravljajo razstave in ocenjevanja najrazličnejši dobrot. Članice Društva podeželskih žena (DPŽ) Velike Lašče se čez leto udeležujejo številnih ocenjevanj v peki najrazličnejših dobrot in dosegajo odlične, pogosto najboljše rezultate. Že pred časom so razmišljale, da bi tudi same organizirale katero od ocenjevanj. Na predlog članice Zdenke Škrabec, ki tudi sama peče najrazličnejše vrste kruha, tudi v krušni peči, so lani decembra v soorganizaciji Zveze Kmetič Slovenije in občine Velike Lašče v Robu organizirale 1. državno ocenjevanje kruha iz krušne peči. Razglasitev rezultatov z razstavo različnih vrst kruha in spremljajočim kulturnim programom, ki so ga pripravili člani KUD ROB, je bila v soboto, 3. decembra 2016, v Domu krajanov v Robu.

V ocenjevanje so gospodinje in nekaj moških pekov prinesli 39 hlebcev kruha, predvsem iz območja Notranjske in Dolenjske. Hlebci so bili razdeljeni v tri različne skupine, in sicer na kruh iz pšenične moke, posebne vrste kruha in mešane kruhe. Vsi so morali biti izdelani iz enega kilograma moke, obvezno v obliki hlebca, ta ni smel biti premazan z jajcem in ni smel biti okrašen. Za podlago v krušni peči so lahko uporabljali le zeljno perje ali posip. Tričlanska ocenjevalna komisija v sestavi Milke Debeljak, Margarete Damjanič in Avgusta Miklošiča je ocenjevala zunanji videz, vonj skorje in sredice, videz in lastnosti skorje in sredice, okus in topnost skorje in sredice ter videz in debelina spodnje skorje. Izdelki so se ocenjevali posamezno s točkovanjem vseh omenjenih lastnosti, pri čemer je maksimalno število točk, ki ga določen vzorec kruha iz krušne peči lahko doseže, bilo 80 točk. Glede na število točk so se podelila bronasta, srebrna in zlata priznanja, niti en kruh pa ni prejel manj kot 60 točk. Prav vsi ocenjeni hlebci so dobili priznanja, in sicer je bil en kruh bronasti, 13 jih je bilo srebrnih in kar 25 zlatih. Kot je povedala predsednica komisije Milka Debeljak, so bili v večini lepo oblikovani v hlebce in lepo pečeni. Je pa komisija ugotovila tudi nekaj napak in nepravilnosti, ki so ključne pri peki kruha. V nekaj primerih je kruh vonjal po prašku, kar se zgodi, če je testo v stiku s prtom, ki ima preveč vonja po prašku. Nekaj hlebcev je bilo premalo soljenih, kar polovica vseh ocenjenih hlebcev pa je bilo premalo vzhajanih, kar se vidi po tem, da je kruh počil ali da

je sredica pod zgornjo in nad spodnjo skorjo gosta ali zbita, le v sredini je rahla. Milka Debeljak vsem, ki pečejo kruh, priporoča, da si za peko vzamejo čas. Bilo je tudi več primerov, da je bila krušna peč prevročna oziroma preveč zakurjena in je bila skorja kruha predebela, je še povedala Milka Debeljak.

Zelo pomembno opravilo pri peki kruha v krušni peči je priprava peči. Krušna peč ni električna pečica, pri kateri lahko povečšaš ali zmanjšaš temperaturo, pač pa je v peči z drvni treba zakuriti tako, da ta ni preveč in ne premalo vroča in se bo kruh v njej lepo spekel. Predsednica DPŽ Velike Lašče Magdalena Peterlin je zato čestitala prav vsem, ki še pečejo kruh v krušni peči in so svoj kruh prinesli v Rob na ocenjevanje. Kot je povedala, je namen ocenjevanje predvsem v tem, da se ne le ohranja bogata kulturna dediščina, kot je peka kruha v krušni peči, ampak se to znanje prenaša tudi na mlajše generacije. Pomen ocenjevanj dobrot in razstav, ki običajno spremljajo tovrstne prireditve, je poudarila tudi predsednica Zveze kmetič Slovenije Irena Ule, ki je pohvalila prav vse, ki so spekli kruh v krušni peči in ga prinesli na prvo državno ocenjevanje z upanjem, da bo prireditev postala tradicionalna in da bo naslednje leto v ocenjevanju in na razstavi še več hlebcev kruha. Zbrane sta na podelitvi priznanj pozdravila tudi župan občine Velike Lašče Anton Zakrajšek in

PO PODELITVI PRIZNANJ 1. DRŽAVNEGA OCENJEVANJA KRUHA IZ KRUŠNE PEČI SO ČLANI KUD ROB PRIPRAVILI ŠE OTROŠKO IGRICO IZGUBLJENA MIKLAVŽEVA KAPA S PRIHODOM MIKLAVŽA.

ČLANICE DPŽ VELIKE LAŠČE SO PONOSNO ZAKLJUČILE PRVO DRŽAVNO OCENJEVANJE KRUHA IZ KRUŠNE PEČI V PREPRIČANJU, DA BO PRIREDITEV POSTALA TRADICIONALNA.

V SOBOTO IN NEDELJO JE BILA V PROSTORIH KMETIJSKE ZADRUGE VELIKE LAŠČE V ROBU RAZSTAVA IN POKUŠINA OCENJENIH KRUHOV.

DRUŠTVO ZARJA SPOMINOV SE JE ZBRALO NA PREDNOVOLETNEM SREČANJU

Kot vsako leto se je Društvo Zarja spominov tudi letos bralo na prednovoletnem družabnem srečanju vseh članov. Tovrstnega druženja je vedno premalo. Posvetili smo pozornost jubilatoma, ki so v letu 2016 praznovali okroglo osebno obletnico, v samem uvodu pa smo z zanimanjem prisluhnili gostu srečanja tovarišu Milanu Gorjancu, ki je kot poznavalec zgodovine osvetlil dogodke na področju prejšnje Jugoslavije med drugo vojno in neposredno po njej. Srečanje smo zaključili s tovariškim druženjem ob hrani in pijači, kar je pripravila ekipa Janeza Lukančiča.

ZLATA PRIZNANJA JE PODELIL ŽUPAN OBČINE VELIKE LAŠČE ANTON ZAKRAJŠEK.

BRONASTO PRIZNANJE JE PODELILA PREDSEDNICA DPŽ VELIKE LAŠČE MAGDA PETERLIN, SREBRNA PA PREDSEDNICA ZVEZE KMETIČ SLOVENIJA IRENA ULE.

podžupanja dr. Tatjana Devjak, ki je tudi članica DPŽ Velike Lašče. Slovesnost so s kulturnim programom popestrili Leja Hiti z deklamacijo o kruhu, avtorice Vere Gorjup, Val Gradišar s harmoniko in ljudske pevke Suhe češplje Društva za ohranjanje dediščine Gradež. Organizatorji so bili zadovoljni, saj je v ocenjevanju bilo pohvale vredno število hlebcev kruha. In tudi razstavo, na kateri si je bilo mogoče ogledati in pokusiti najrazličnejši kruh, so obiskali mnogi krajanji in drugi iz širše in daljne okolice. Članice DPŽ Velike Lašče so bile vesele vseh pohval za izvedbo prvega državnega ocenjevanja kruha iz krušne peči, saj je to potrditev, da je bila odločitev za prireditev dobra, hkrati pa so s tem dobile obvezo, da bo prireditev v Robu tudi naslednje leto in bo postala tradicionalna.

Prireditev Državno ocenjevanje in razstava kruha iz krušne peči so finančno podprli tudi Občinski odbor Slovenske ljudske stranke Velike Lašče, Parketarstvo, Robert Zgonec, s. p. Škofljica in Okrepčevalnica, Klemen Škrabec, s. p. Rob, prireditev miklavževanje pa Slovenska demokratska stranka Občinski odbor Velike Lašče.

DRAGICA HERIC

Ob tej priložnosti naj ponovno spomnim člane in simpatizerje društva, da se tudi v tem letu vsak zadnji četrtek ob 18. uri dobimo v društveni sobi na občini na druženju in neformalnih pogovorih.

SREČO KNAFELC, predsednik društva Zarja spominov

BOŽIČNI KRUIH NA SLOVENSKEM

Od 3. 12. do 9. 12. 2016 je bila v Levstikovem domu Velike Lašče, v galeriji v pritličju na ogled razstava Božični kruh na Slovenskem. Razstava na petih panojih govori o njegovi dediščini, ki je državnega pomena. Pripravila jo je avtorska skupina iz Zavoda Parnas (Martina Tekavec, Alenka Škamperle, Sabina Zgonec in Metka Starič) ob podpori Ministrstva za kulturo. Spremljal jo je poprtnik iz Dobropolja, ki predstavlja dobro letino v letu 2017, na zemljevidu Slovenije pa so bili z miniaturnimi poprtniki predstavljeni kraji, kjer še obstaja izročilo peke božičnega kruha, oboje delo Nade in Beti Lunder iz Dobropolja.

POPRTNIK NA RAZSTAVI JE DELO NADE IN BETI LUNDER IZ PREDSTRUG (FOTO: METKA STARIČ)

Mogoč je bil voden ali samostojen ogled. Razstavo so obiskali učenci sedmih, petih, četrtih in tretjih razredov OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, potem je bilo nekaj posameznih obiskovalcev, udeleženci predavanja KSS Velike Lašče in pa obiskovalci, ki so prišli na pogovor s publicistom Iljo Popitom, avtorjem knjige od Volkodlaka do Klepca in zapisovalcem nesnovne kulturne dediščine Slovenije. V okviru razstave je bil pripravljen tudi bogat spremljevalni program, in sicer: predstavitev vodnika (knjižice) Božični kruh ali poprtnik na Slovenskem, ustvarjalne delavnice Bukvice za božične recepte in že prej omenjen pogovor z Iljo Popitom. Spremljalo jo je tudi nagradno vprašanje, kjer smo izžrebali tri zmagovalce s pravilnim odgovorom in jim podelili unikatne nagrade. Razstava je nato potovala v Dolsko, do 6. 1. pa je gostovala v Ljubljani v Slovenskem etnografskem muzeju. V mesecu januarju pa je pred Knjižnico Frana Levstika na ogled fotoreportaža Poprtnik v letu 2016, na kateri so predstavljene še vse ostale akcije, vezane na ohranjanje nesnovne dediščine priprave poprtnikov.

MATEJA ŠKULJ, Zavod Parnas

Vtisi mlajših generacij:

Poprtnik prinaša srečo, veselje in združuje družino.

NELI

Poprtnik je kruh, ki zblizuje družine in je naša kulturna dediščina, ki jo moramo varovati.

ANŽE

Pri kruhu se vsi zberemo, se pogovarjamo in se zabavamo. Je kruh, ki je posvečen in lahko tudi blagoslovljen.

LENART

Poprtnik je kruh s tradicijo. Narediš ga z ljubeznijo, zato to ni samo kruh, ampak tudi pomen božiča.

ŽAK

VELIKO ZANIMANJA SO ZBUDILI TUDI MINIATURNI POPRTNIKI, DELO BETI IN NADE LUNDER. (FOTO: IZTOK ILIČ)

JOŽE STARIČ JE VODIL POGOVOR S PUBLICISTOM ILJO POPITOM, KI SE JE RAZGOVORIL O ŽUPNEKIH IN O KRPANU, KAR JE PRIVABILO PRECEJ OBISKOVALCEV Z BLOK. POSNETEK POGOVORA JE NA KAMERO ZABELEŽIL ZDENKO SAMSA IZ KUD PRIMOŽ TRUBAR, TAKO DA GA JE MOGOČE DOBITI. ZAHVALA VELJA KNJIŽNICI FRANA LEVSTIKA ZA SOORGANIZACIJO IN OBČINI VELIKE LAŠČE ZA BREZPLAČNO UPORABO GALERIJE V LEVSTIKOVEM DOMU, KI OMOGOČA TUDI DOSTOP Z INVALIDSKIM VOZIČKOM. (FOTO: METKA STARIČ)

VODNIK BOŽIČNI KRUIH NA SLOVENSKEM JE PREDSTAVILA NJEGOVA UREDNICA MARTINA TEKAVEC, AKAD. RESTAVRATORKA. (FOTO: ALENKA ŠKAMPERLE)

VEČER PLESA 2016

Člani sekcije Folklorna skupna Velike Lašče, ki deluje v okviru Društva podeželskih žena Velike Lašče, so 27. novembra v Levstikovem domu v Velikih Laščah pripravili Večer plesa. Poleg folklornikov Društva podeželskih žena Velike Lašče so nastopile mažoretke iz Velikih Lašč, Folklorna skupina OŠ Oskarja Kovačiča iz Ljubljane, Folklorna skupina OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, Folklorna skupina Veterani Vidovo iz Šentvida pri Stični, plesni par Rok Studen Levstek in Viktorija Dremelj ter Folklorna skupina Društva podeželske mladine Velike Lašče.

Folklorna skupina Velike Lašče, ki jo od leta 2005 sestavljajo članice društva podeželskih žena Velike Lašče in člani Konjerejskega društva in so od lanskega leta združeni v sekciji folklorne skupine Društva podeželskih žena Velike Lašče, so se predstavili s pesmijo in plesom pod naslovom Večer na vasi. Ob nedeljah popoldne so se ljudje srečevali na vasi, si izmenjali novice, kakšno zapeli, in če je bil v bližini še harmonikar, so tudi zaplesali. Tokrat so zapeli dolensko ljudsko pesem Ko zbrani gremo skozi vas, zatem pa zaplesali prav tako dolenske plese kot so marjanca, zibenšrit in ples z metlo. Avtorica program je Marjana Podlogar, plesalci pa so zaplesali pod mentorstvom Tine Vindiš.

Velikolaška mažoretno plesna skupina je sestavljena iz mlajše in starejše skupine, v vsaki je po 5 deklic. Tradicija plesa je že desetletna. Ukvarjajo se z osnovami baleta, džez baleta in umetnosti vrtenja s palico. Twirling je eden od mlajših športov, pa vendar je prišel pod olimpijski šport. Tako je skupina malo kulturna in malo športna. Z veseljem se udeležijo nastopov, na katere jih povabijo, zato so popestrili tudi tokratni folklorno obarvan večer.

Učenci OŠ Oskarja Kovačiča iz Ljubljane so ob spremljavi štirih

NAJMLAJŠI FOLKLORNIKI IZ OŠ VELIKE LAŠČE SO POTOVALI V RIBNICO.

FOLKLORNE SKUPINE VETERANI VIDOVO IZ ŠENTVIDA PRI STIČNI SO ZAPLESALI BELOKRANJSKE PLESE.

muzikantov zaplesali Goričke plese. Pod vodstvom mentorice Helene Vindiš se je osem plesnih parov predstavilo s Goričkimi plesi, prirejenimi za otroke. V uvodu so začeli z Goričkim valčkom, nadaljevali z bolj temperamentnim Sotišem, kjer so gibi in koraki bolj poudarjeni, ter tipičnim goričkim plesom Cepel polko ter končali s Pajerišem in Rejzel polko.

Tako kot v drugih slovenskih pokrajinah je tudi v Beli krajini razširjena plesna igra z izbiranjem, ki jo imenujejo Igraj kolo ali Puštranc. Po drugi svetovni vojni so začeli obnavljati stara pozabljena kola ali sestavljati nova, ki so se hitro udomačila. Ta kola ljudje nimajo za svoje plese in žive le v folklornih skupinah – Majka čeru in Slovensko partizansko kolo, ki je zanimivo pričevanje nekega časa. Vsa ta kola so peta in jih navadno spremljajo tamburaši ali harmonikar. Poleg omenjenih plesov so folkloristi Folklorne skupine veterani Vidovo iz Šentvida pri Stični zaplesali še ples Žumberačko kolo.

Rok Studen Levstek in Viktorija Dremelj sta plesni par nekaj mesecev, oba pa plešeta že štiri leta. Začela sta v Plesnem klubu Plesna zvezda, sedaj pa sta pri plesnem klubu Feniks v Ljubljani in plešeta standardne in latinsko ameriške plese.

Otroška folklorna skupina OŠ Velike Lašče deluje že štiri leta. V skupino so vključeni otroci od prvega do sedmega razreda, vodi pa jih mentorica Veronika Lipovec. Predstavili so se s spletnim programom Potujemo v Ribnico. Iz Velikih Lašč so se z dolenskim plesi predstavili še člani folklorne skupine Društva podeželske mladine Velike Lašče, ki so s pesmijo in plesi predstavili slovo od samskega stanu. Večer plesa so zaključili člani folklorne skupine Velike Lašče s pesmijo Nocoj je ena luštna noč.

Večer plesa so člani Folklorne skupine Velike Lašče ob finančni pomoči Občine Velike Lašče organizirali že v letu 2015 in v letu 2016. Upajo, pa da jo bodo tudi v letu 2017 in da bo prireditev postala tradicionalna.

DRAGICA HERIC

FOLKLORNA SKUPINA VELIKE LAŠČE SE JE PREDSTAVILA S NASTOPOM VEČER NA VASI.

RAZSTAVA JASLIC NA GRADEŽU

Deveto razstavo jaslic v skritih koticah Gradeža je Društvo za ohranjanje dediščine pripravilo od 18. decembra 2016 do 8. januarja 2017. Na ogled je bilo postavljenih 235 jaslic, in to z vseh celin. Razstavo je odprl predsednik društva in idejni vodja razstave Marko Šavli. Na zaključni prireditvi je poudaril, da si v društvu ne prizadevamo za vsakoletno povečanje števil jaslic, ampak si želimo predvsem spodbuditi še druge, da bi doma poiskali zanimive starejše primerke. Za skromno zimsko vzdušje je vreme poskrbelo šele po novem letu, ko je zapadlo kak decimeter snega, vendar ga je ob koncu razstave ostalo zelo malo, saj ga je najprej topilo sonce, nato pa spihal mrzel sibirski veter. Obisk je bil manjši kot prejšnja leta, verjetno tudi zato, ker so množične razstave jaslic začeli pripravljati v mnogih krajih po Sloveniji. Na zaključni prireditvi je bilo gostov sicer presenetljivo veliko, predvsem zaradi množičnejšega obiska iz Šentruperta, saj je bilo pričakovano, da bo mnoge, sploh družine z otroki, od ogleda odvrgnil mraz – bilo je namreč skoraj deset stopinj pod ničlo.

Jaslince so bile spet razstavljene na različnih odkritih in skritih koticah vasi: pod drevesi in na drevesih, pod kozolci, v različnih gospodarskih poslopih, v kapelicah, v stari vinski kleti, »podzemni jami«, na oknih in med okni ter na različnih mestih na prostem, največ spet v sušilnici sadja. Izdelali so jih avtorji iz različnih krajev Slovenije in tujine, od domačinov je bila tudi letos

KLEKLJANE

IZ ODSLUŽENIH ŽARNIC

najbolj ustvarjalna družina Šavli. Nekaj jaslic je bilo starih več kot 100–150 let. Iz katerih materialov bi še lahko bile izdelane, si praktično ne moremo več izmisliti in tudi pri oblikovanju hlevčkov ustvarjalcem ni manjkalo domišljije. Njihova velikost je bila od nekaj centimetrov do nadnaravne, kot si je postavitev zamislil Janko Petrena iz Grosuplje, ki razstavlja že več let.

Na praznični tržnici pri sušilnici sadja so se tri nedelje, ko je bil organiziran voden ogled, obiskovalci lahko pogreli s kuhanim vinom, čajem in z žganjem ter kot darila kupili suho sadje v različnih oblikah, žgane pijače in marmelado ter nekaj drugih domačih izdelkov. Za nastopajoče so članice društva pripravile tudi toplo malico. Na zaključku razstave so se na stojnicah ponujali še okusni poprtniki, ki so jih po starih receptih spekle vaščanke.

Novosti

Letos so bile jaslice postavljene tudi v Goršičevem hlevu. Ker je bil pridobljen nov prostor, so bile v Petelinovi stari hiši jaslice razstavljene le po stenah, toda »v živo« so jih klekljale Betka Šavli, Matejka Jakob Oven in Špela Jakob, Lado in Tomaž Jakob pa sta jih izrezovala iz lesa. Obiskovalci niso skrivali navdušenja, ko so pri delu opazovali njihove natančne prste.

KLEKLJARICE PRI DELU

REZBARJA PRI DELU

Na dan odprtja so se otroci in sladkosnedi razveselili novosti – sveže pečenih palačink. Še bolj so se otroci razveselili Božička, ki jih je prvo nedeljo s košem presenečenj pričakal na koncu »jame s kapniki«, na božič pa jim je delil sladkarije na zadnji postaji razstave, pri Jakobovi hiši.

Nastopajoči

Ob odprtju razstave so 18. decembra nastopali: vokalni skupini Borovničke in Alegria ter otroški cerkveni zbor Škocjančki. Na božič so pele domače Suhe češplje, sestre Neža in Špela Jakob pa sta v Petelinovi hiši božične pesmi igrali na violončelo in kitaro. Ob odprtju razstave so tam priredili koncert učenci glasbene šole iz Velikih Lašč. Ob zaključku razstave so pred sušilnico in drugje po vasi božične pesmi peli članice oziroma člani ženskega pevskega zbora z Zaplane, skupine Izvir in župnijskega zbora iz Škocjana. Njihovi prijetni in ubrani glasovi so ogreli srca obiskovalcev, kot zadnja pesem je vse tri nedelje, tudi ob pomoči sramežljivih glasov poslušalcev, zadonela Sveta noč.

Vtisi obiskovalcev

Tina iz Ljubljane je za razstavo izvedela od sorodnikov, sicer pa se je že udeležila našega Praznika suhega sadja in Pohoda po Trubarjevi fari. Pohvalila je domiselnost izdelovalcev in razstavljalcev. Tudi tako velikih jaslic, kot so pri nas postavljene na sredi vasi, do sedaj še ni videla. Povedala je še, da bi za naslednje leto lep komplet svete družine lahko tudi sama posodila.

IZ BREZE

S KOSTARIKE

DVOJE IZ TUJINE

V ADVENTNEM VENČKU NA OKNU

Vaščani Šentruperta so si na organiziranem popoldanskem izletu najprej ogledali samostan v Stični in Trubarjevino, na koncu so prišli na zaključno prireditev na Gradež. Tisti, s katerimi sem spregovorila nekaj besed, so razstavo ocenili kot zelo lepo, pohvalili so postrežbo, saj sta bila čaj in kuhano vino zelo dobrodošla v peklenskem mrazu. Pripomnili so še, da niso dvomili v zanimivo postavitev jaslic, saj člani in članice našega društva svoje prireditve vedno pripravijo brezhibno.

Janko iz Kranja je za razstavo slišal na Radiu 1, do sedaj niti ni vedel za našo vas. Vsake jaslice so mu bile po svoje zanimive, njegov sin je bil navdušen nad živimi, takoj pa je pripomnil, da Jezušček ni »ta prav dojenček«. Nista se mogla nagledati postavitve družine Marolt iz Velikih Lašč, na kateri je poleg jaslic v gibanju prikazano kar celotno vaško življenje. Seveda se je sin razveselil tudi živega Božička.

Marko z Brezovice si je razstavo ogledal na priporočilo prijateljev. Sicer ne obiskuje cerkvenih obredov, božič praznuje le kot družinski praznik. Pritegnilo pa ga je pripovedovanje o velikem številu, različnih oblikah in postavitvah jaslic. In ni bil razočaran. Z etnološkega stališča se mu zdita zanimivi tudi postavitev vseh cerkva prafare iz Trubarjevih časov in muzejska zbirka starega orodja, članicam ter članom društva pa želi, da bi še naprej tako skrbno ohranjali dediščino prednikov.

DRŽAVNA RAZSTAVA POPRTNIKOV NA VIDMU

Sredi decembra lanskega leta je bila v Jakličevem domu na Vidmu v občini Dobropolje 4. državna razstava in hkrati ocenjevanje poprtnikov, kar vsako leto pripravi Društvo podeželskih žena Dobropolje-Struge v soorganizaciji Zveze kmetic Slovenije. Že tradicionalno dogodek poteka v okviru tamkajšnjega občinskega praznika. Iz občine Velike Lašče je na tokratni razstavi sodelovalo kar devet gospodinj. Nevenka

družine. Nekatere gospodinjje nanj položijo dvanajst testenih kroglic; te predstavljajo dvanajst mesecev. Med živalskimi motivi so ptički ali golobice, teh je toliko, kot je pri hiši otrok ali članov družine, med pogostimi figurami pa so še sveta družina, zvezda repatica, letnica prihajajočega leta in drugo. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali profesionalni kuhar Bojan Ferjan, predsednica Zveze kmetic Slovenije Irena Ule in predsednica

SREBRNI IN BRONASTI NAGRAJENCI POPRTNIKOV

Peterlin je za svoj poprtnik prejela zlato priznanje, Magdalena Peterlin, Jožefa Škrabec, Tončka Purkart, Zdenka Škrabec, Majda Tekavec in Metka Starič so prejele srebrno priznanje; Marija Pavlin in Iva Jaklič pa bronasto.

Letos je bilo na državnem ocenjevanju in razstavi poprtnikov na Vidmu nekaj manj izdelkov, a kljub temu veliko, saj jih je bilo skupaj 53. Vsi poprtniki so bili edinstveni, kot se za ta kruh spodobi, saj je ta boljši z veliko maščobe, jajc in sladkorja. Pomemben del poprtnika so okraski, ki so lahko iz istega testa kot poprtnik, rezančevega ali drugih vrst testa. Poprtnik pogosto obrobja kita, venček ali čipka, kar simbolizira povezanost

ZLATO PRIZNANJE JE ZA POPRTNIK DOBILA TUDI NEVENKA PETERLIN IZ ROBA (NA FOTOGRAFIJI ŠESTA Z LEVE).

komisije Milka Debeljak, ki je članica DPŽ Velike Lašče in mojstrica peke kruhov, je ocenjevala okrasitev poprtnika in tudi okus in izdelavo testa kruha. Poprtniki so lahko pečeni samostojno ali v modelu. Slednji so pri ocenjevanju dobili eno točko manj, saj je zahtevnost izdelave brez modela večja. Na podlagi pravilnika je ocenjevalna komisija 29 izdelkom podelila srebrna priznanja, 14 bronasto, deset pa jih je bilo ocenjenih z zlatim priznanjem.

DRAGICA HERIC

PRVI KORAKI PODJETNIŠTVA – KATERO OBLIKO IZBRATI IN KAJ PAZITI V PRAKSI

Ste v fazi, ko bi radi realizirali vašo podjetniško idejo? Kdo pravi, da morate zato takoj ustanoviti podjetje? Dobro pa je vedeti, kakšne so prednosti in slabosti posameznih oblik samozaposlitve oz. oblike ustanovitve zavoda, podjetja, s. p. ali celo društva. Kakšne so prednosti in vaše obveznosti. Kako se lahko izognete nepotrebnim stroškom. Predstavili vam bomo tudi aktualne in predvidene razpise.

Kdaj: 15. februar 2017, ob 16. uri
Lokacija: Občina Velike Lašče, sejna soba, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče

Komu je delavnica namenjena: potencialnim podjetnikom

Delavnico bo vodil Tomaž Lovšin, podjetniški svetovalec, vodja projektov iz Razvojnega centra Kočevje Ribnica d.o.o., ki vodi registracije podjetnikov na točki VEM. Delavnica je za udeležence brezplačna.

RC KOČEVJE RIBNICA D.O.O.

RAZSTAVA POPRTNIKOV V VELIKIH LAŠČAH

Na dan svetih treh kraljev so članice Društva podeželskih žena (DPŽ) Velike Lašče ob pomoči drugih gospodinj iz občine pripravile bogato razstavo poprtnikov, potic in drugih prazničnih kruhov. V prostorih župnišča Velike Lašče je bilo na ogled vsaj 15 poprtnikov, ki so bili različni, a vsi bogato in mojstrsko okrašeni. Poprtnik ali župnik se je tudi na velikolaškem pekel ob božično-novoletnih praznikih trikrat: prvič za božič, drugič ob novem letu in tretjič na dan svetih treh kraljev. Za vse otroke pa so se spekle majhne štručke.

RAZSTAVO SO OBISKALI TUDI UČENCI OSNOVNE ŠOLE IN OTROCI VRTCA.

Ob veliki noči na mizi ni manjkala potica, za vsakega otroka so mame spekle kolaček s pirhom. Ob rojstvu je vsaka porodnica dobila pogačo, drugi otroci pa majhen hlebček. Ob pustu se je največkrat pekla ocvirkovka, cvrli so se tudi krofi in flancati. Ob žeganju se je pripravljala potica in štrukeljčki, ob porokah kolač ali šarkelj, različno pecivo in pletenica v obliki srca. Vse to

DOBROTE SO BILE TUDI TOKRAT PRIPRAVLJENE NA LEPO ARANŽIRANIH MIZAH, POGRNJENIH Z NOVIMI PRTI, KI JIH ZA DRUŠTVO SEŠILA PETRA LEŠČANEC.

in še drugi različni kruhi, ki so se pekli v krušni peči čez vso leto, so bili na ogled na razstavi, ki je bila na ogled od jutra do poznih večernih ur. Dobrote pa niso bile le na ogled, ampak so članice DPŽ obiskovalcem ob vsakem izdelku povedale tudi vse njegove značilnosti in tako tudi tokrat delale za svoj cilj: ohranjati znanje in izkušnje svojih babic in mater in jih prenesti na svoje otroke in vnuke. Razstavo je po jutranji maši blagoslovil župnik Andrej Ojstrež, zatem pa si jo je čez dan ogledalo veliko obiskovalcev od blizu in daleč, tudi nekaj skupin velikolaške osnovne šole in vrtca.

DRAGICA HERIC

TEMATSKE POTI V OBČINI VELIKE LAŠČE

Občanom in obiskovalcem je na območju naše občine na voljo več tematskih poti, ki so dobra izhodišča za spoznavanje krajev, kulturne dediščine in naravnih znamenitosti. Med najbolj znanimi in z najdaljšo tradicijo letnih pohodov je gotovo Velikolaška kulturna pot, ki letos vabi že na 25. pohod po »zibelki slovenske kulture«.

Konec novembra preteklega leta se je sestala skupina predstavnikov društev oz. upravljavcev tematskih poti, ki bodo v letošnjem letu z Občino Velike Lašče lahko sklenili dogovor o upravljanju in vzdrževanju poti. Župan Anton Zakrajšek je predstavil, katere poti so na terenu že označene z informacijskimi

tablami in smerokazi, kakšna je celostna grafična podoba ter stališča Občine glede tematskih poti.

Dogovorjeno je bilo, da naj imajo poti poenoteno celostno podobo informacijskih tabel in smerokazov, ti naj se barvno in simbolno razlikujejo med seboj. Usklajeni naj bodo tudi termini letnih pohodov. Prednostna naloga bo postavitve dodatne informacijske table na trgu v Velikih Laščah – na začetku Velikolaške kulturne poti. Celostno bodo tematske poti predstavljene v novi zgibanki, ki jo bo Občina izdala predvidoma v letošnjem letu, ter na spletnih straneh Občine Velike Lašče in Trubarjeve domačije. Upravljavci poti bodo za vzdrževanja, prenove in upravljanje lahko pridobili sredstva s strani Občine. Tematske poti, s poudarkom na Velikolaški kulturni poti bodo predstavljene tudi na sejmu Natour Alpe Adria v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču 3. in 4. februarja.

NIKA PEROVŠEK, Občinska uprava

KAJ POČETI V ZIMSKEM ČASU?

»Jaz najraje sedim na kavču, zravnam noge na stolu pred seboj, vzamem televizijski pilot, prižgem televizor in poiščem vsebino, ki mi je všeč. Privoščim si še kavo ali sladkano pijačo (boljša je gazirana, ker lažje podreš kupček), spečem kokice ali si iz omare vzamem škatlo piškotov.

Ker sem se tako dobro organiziral, prosim ostale družinske člane, da me ne motijo s svojim delom. Nisem zastoj vložil toliko truda, da bom poslušal sesalec, govorjenje otrok ali staršev in moral zaradi tega dvigniti svojo dobro uležano zadnjico. Na koncu pa ne pozabim sporočiti, da me slučajno ne zbudijo, če me ob pretirani zagnanosti prime spanec. Uauuu, hvalabogu, da imamo televizor ter pijačo in hrano.« mi je dejal prijatelj v pogovoru.

teka primerno. Bolj ko bo tek intenziven, bolj moramo biti pazljivi pri količini in vrsti oblačil. Za občasne rekreativce pa v teh dneh, ko temperatura ne zraste nad 10 stopinj nad ničlo, priporočam tek v zaprtih prostorih. Še prehitro se zaradi prevelikega vnosa hladnega zraka prehladimo in s tem onemogočimo kakršno koli vadbo za nekaj dni vnaprej. Pri teku s hitrostjo približno 8 km/h, porabimo okoli 550 kalorij.

Kolesarjenje – v malo toplejših dneh se lahko malo pogumnejši spravite tudi na kolo. Seveda je pogoj suha cesta. V eni uri vožnje porabimo 600–900 kalorij.

Danes smo govorili o rekreaciji, ki jo izvajamo v zunanjem naravnem okolju. Pri vseh naštetih vadbah je pomembno, da jo izvajamo vsaj 30 minut v spreminjajočem ali enakomernem tempu. Res pa je, da se bo telo ob redni vadbi na tovrstno aktivnost hitro navadilo in zato bo potrebno to aktivnost podaljševati, povečevati število dni vadbe v tednu ali povečati intenzivnost. Vendar se ne smete prestrašiti. S povečevanjem redne aktivnosti bo vaše telo sposobno opraviti vedno težje ali daljše napore.

Kdor pa ima možnost, se lahko udeleži kakšne vadbe tudi

v zaprtih prostorih. Seveda je tovrstna aktivnost v zimskih mesecih zelo dobrodošla, vendar je večinoma pogojena s plačevanjem članarin in prevoznimi stroški. V zadnjem času obstajajo številne vadbe v različnih oblikah aerobike, ki se razlikujejo glede intenzivnosti in vrste. Več o drugih vadbah pa v naslednji številki Troble.

GORAZD MILAVEC

Končni rezultat mojega triurnega dela: Pregledane načrtovane oddaje in zaužitje nekaj »malih« kalorij, kot npr.: 100 g. čipsa 560 Kcal, 100 gr. čokolade pribl. 550 Kcal, 100 gr. kikirikija 560 Kcal, 100 gr. kokic 380 Kcal, kozarec gazirane pijače 150 Kcal. Prejel sem izredno veliko praznih kalorij, od katerih se bodo ob moji fizični neaktivnosti vse pretvorile v čiste maščobe, ter se nagledal oddaj, ki sem jih že pozabil. Informacija: Odrasel moški, težak okoli 75-80 kg, potrebuje za normalen delovni dan (brez večjih fizičnih naporov) približno 2.500–2.800 kalorij, ženska 500 manj.

V teh mrzlih dneh, ko nas vreme sili, da smo bolj doma, se v naših telesih zelo hitro nabere zaloga neporabljenih kalorij, ki se odražajo na pridobivanju telesne teže. Vendar se z malo volje in pravo razporeditvijo dela lahko najde čas za razne aktivnosti, s katerimi lahko vsaj občasno poskrbimo za izgubo teh.

Hoja je najenostavnejša fizična aktivnost, pri kateri se moramo le vzeti čas, primerno obuti in obleči. Hoja sodi tudi med najbolj zdrave in varne vadbe. Poskrbeti moramo le, da smo oblečeni »čebulno«, to pomeni več tanjših oblačil, da se po potrebi med hojo slačimo in oblačimo. Za eno uro zmerne hoje porabimo 300–400 kalorij. Pri hoji navkreber pa celo več kot 700 kalorij.

Nordijska hoja je način hoje z uporabo palic, pri katerih uporabljamo tudi zgornje dele mišic. Pri tej vrsti hoje se naučimo hoditi z aktivnim odpravljanjem s pomočjo palic, kar nam omogoča daljši korak in bolj pokončno držo našega telesa. S to vadbo pokurimo lahko tudi 40 % več kalorij kot pri navadni hoji. Edini strošek je nakup palic, ki naj bi bile dolge ali visoke približno 70 % vaše višine. Od ostalih palic se razlikujejo po paščku na koncu palic. Ti morajo držati palico v vaših rokah.

Tek, s katerim lahko v enakem času kot pri hoji »pokurimo« več kalorij, je v teh hladnejših mesecih delno primeren, zlasti za tiste, ki bi se radi prvič soočili s to disciplino. Za zimski tek so oblačila že bolj specifična kot pri hoji. Oblečemo se vrsti

KONČNO SMO DOČAKALI, DA SMO DOBILI MALO BOLJ OBILNO POŠILJKO SNEGA

S tem pridejo pa tudi določene nevšečnosti, kot so zasnežene ceste. Mi to nevšečnost obrnemo v svojo prid in jo izkoristimo za vlečenje sani z različnimi vozili, tudi s konji.

Smešno je, da smo jezni, ko nam splužijo in posujejo cesto, saj je teh radosti potem konec.

ŠD Turjak je aktivno tudi pozimi. Čeprav smo letos prikrajšani za drsališče, to še ne pomeni, da ne delamo nič.

Na srečo imamo blizu smučišče Izver v Sodražici, kjer učitelj smučanja in član ŠD Turjak Uroš Centa izvaja učenje smučanja.

Učenje poteka v skupinah ali individualno. Slednji je primeren predvsem za začetnike, saj je prvo spoznavanje s smučarijo res zahtevno in je to najboljši pristop. Za to ne potrebujemo smučišča in lahko izkoristimo vsak hribček. Bistvo je, da se začetnik seznanji z opremo, da se nauči vzpenjanja ("štanfanja") in da ugotovi, da smučke drsijo in da jih je potrebno ustaviti.

OTROCI IZ RETIJ

Športno društvo Turjak izvaja rekreacijsko vadbo namiznega tenisa v prostorih Krajevnega doma Turjak, vsak četrtek med 18.30 in 19.30. Vabljeni, da se pridružite, tudi celotne družine. Ob povečanem številu bomo najeli dodatni termin.

Za nadaljevalne oblike smučanja pa je smučišče Izver ravno pravšnji. Teren je primeren za nadgradnjo vseh stopenj smučanja:

- 1. stopnja:** začetnik;
- 2. stopnja:** tečajnik drsi naravnost v klinastem (plužnem) položaju in na blagem terenu spreminja smer;
- 3. stopnja:** smuča po vseh terenih v klinastem položaju;
- 4. stopnja:** smuča po vseh terenih v paralelnem položaju, pravičen vbod palice;
- 5. stopnja:** zarezna tehnika po robnikih.

Glede na stopnjo znanja se formirajo skupine in se izvaja tečaj v skupinah. Prednost dela v skupini je predvsem to, da z različnimi vajami in zabavo nadgradimo smučarsko znanje. Pa še cenovno bolj ugodno je.

Tečaji v Sodražici se izvajajo ob ponedeljkih, sredah in petkih na nočni smuki. Ob sobotah se ob zadostnem številu prijavljenih organizirajo izleti v Cerkno.

Večinoma se prilagajmo ugodnim vremenskim razmeram. Več informacij na 031863726, Uroš Centa

USTVARJANJE, KI PREŽENE TOGOST IN BOLEČINE

Določene vratne mišice držijo naš vrat v pravilni legi za naše delovanje in spanje. Iste mišice znajo tudi zagosti in z bolečino sporočiti, da jim nekaj ne ustreza. Mišica je lahko zategla ali vneta!

Vsi poznamo bolečino, ki je povezana s togim vratom ali togostjo cele hrbtenice. Od vseh teh težav se osredotočimo na občutke, ki se pojavijo ob obračanju glave v stran in niso vnetnega izvora (o temi vnetnega izvora bomo še pisali). Za lažje obračanje in preprečitev še večje bolečine se ob teh težavah največkrat ob pogledu v stran ali nazaj obrne celoten trup. Zgodi se, da ob težavah z obračanjem glave izzovemo glavobol, bolečine v prsnem košu ..., najpogosteje tudi bolečine v križu in ledvenem delu. Kadar bolečina ne izzveni, moramo poiskati pravi vzrok tudi drugje.

Iz vsega tega nastane nov dejavnik, ki ga imenujemo stres. Poznamo rek »na svojih ramenih občutim vso težavo tega sveta.«

Ustvarjanje prežene togost!

Mišica, ki je največkrat povezana z občutkom „todega vratu“, dviga lopatice (levator scapula), povezuje vrat in ramo.

Pomoč pri teh težavah mora biti organizirana tako, da se stanje ne poslabša. Odstranimo vzrok, boleče mesto lahko grejemo z vročo prho, vročimi blazinicami, napolnjenimi z dišavami (bor, smreka, evkaliptus, meta) in pri tem pazimo, da se ne opečemo. Nanesemo smrekovo mazilo na cel ramenski obroč in predel lopatic. Zavijemo se v topel šal ali oddejo. Za masažo uporabimo lahko infrardeče svetlobne efekte. Podporni vzglavnik si naredimo tako, da uporabimo blazino s polnilom iz ajdovih luščin. Redno popravljamo držo in se naučimo razbremeniti prave mišice in obremeniti druge, da pravilno podpirajo našo držo.

Vzamemo si čas in uporabimo tehnike za zmanjševanje bolečin in stresa ter tehnike ohranjanja zdravja, ki smo se jih naučili ali se jih še bomo na Vadbi za zdravo hrbtenico s podporo bioenergije, ki poteka vsak ponedeljek v dvorani na Turjaku ob 18.30. Seznanimo se s pritiski na akupresurne točke in njihovo uporabo za domač namen. Ne pozabimo nasveta vadiateljice: vse naučene tehnike dihanja pomagajo pri zmanjševanju napetosti mišic in kit, obvarujejo srce ter razbremenijo notranje organe in živčevje.

Vaja za sprostitve vratnih vretenc:

Sedemo na stol. Udobno se namestimo, sedimo dinamično, stopala so na podlagi in nam je prijetno. Med kolena stisnemo žogo ali manjšo blazino. Zavestno globoko vdihnemo, zadržimo zrak (štejemo do 3), počasi izdihujemo, zadržimo zrak (štejemo do 3). Ponavljamo, dokler ne začutimo, da se je telo pričelo sproščati.

Pri 1. vaji nežno prično obračati glavo na eno stran, ob tem prično s stiskanjem žoge - manjše blazine, ob vračanju glave na sredino med kolena spuščamo obremenitev žoge - blazine. Vse ponovimo na drugo stran. Pri 2. vaji spustimo glavo naprej, razbremenimo žogo - blazino, počasi dvigujemo glavo v sredino in nazaj do bolečine, med kolena stisnemo žogo - blazino. Pri 3. vaji

nežno prično s kroženjem glave in držimo stisk žoge - blazine med kolena. Pazimo na dihanje in vzravnavano hrbtenico s sproščenim ledvenim predelom. Za zaključek odročimo in se sprostimo, ponovimo dihanje kot na začetku in tako smo s polno mero energije pripravljani za nov delovni dan. Izziv - vajo naredimo tudi pred spanjem na postelji!

Ustvarjajte in preženite togost!

Za vas pripravila vadiateljica in terapevtka
TINA SEŠEK, 041 745 363

DRUGA KOŽA

Z oblačilom izražamo sebe in čas, odstrimo tančico perila, povejmo na glas.

Adam in Eva sta odela se v figov list, grešila sta, svet ni bil čist. Spodnjic ženske v renesansi niso še poznale, umetno s stezniki telo oblikovale. Moda košate krinoline zapove, eno nad drugim spodnja krila se vrste.

Kombine - enodelni kos perila, meščanski - žamet, damast in svila. Ob praznih dneh spodnjice prek kolen, razporek nezašit, a mično okrašen. Šivilje skrivno perilo lepo so okrasile, šlinganje, špičke, čipke, vezle monograme. Na dom prihajale so za nekaj dni, srajc, modrčkov, gat na trakce so veseli vsi.

Spodnjice so ženske prale naskrivaj. Da jih vidi moški? Bognedaj! Ti miti že zdavnaj so minili, brez perila danes ne bi prebili. Hlače, gate, majca, kombineža, telo nam boža, perilo spodnje, naša druga koža.

Ana Pia Debeljak

OTROŠKA BALETNA PREDSTAVA

Izgubljene snežinke

sobota, **18. februar 2017** ob 18. uri
v dvorani OŠ Dolenja vas

nedelja, **19. februar 2017** ob 18. uri
v Levstikovem domu v Velikih Laščah

Baletna produkcija Zavoda VISK
Primerno za otroke od 3. leta starosti

BOŽIČNA 3D TEKMA

V ponedeljek, na štefanovo in na dan samostojnosti in enotnosti, smo organizirali tradicionalno 3D lokostrelsko tekmo. Skoraj devetdeset tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije se je v lepem, sončnem vremenu spopadlo s progo, ki jo je postavil Edo Goršič. Tekmovanje je potekalo v sproščenem, prijateljskem vzdušju, tekma namreč ni štel za nobenega od pokalov in tako tekmovalnost ni bila v prvem planu.

Posebnost naše božične tekme je streljanje na tura. Tudi letos je bilo tako, tekmovalci so se po kosilu v gostišču Rozika trudili zadeti sicer veliko žival, ki pa je bila kar precej oddaljena (okoli 150 m) in redki so svoje puščice poslali v bližino tura, zadel pa ga je le eden - Edo Goršič iz našega kluba. Nagrado - salamo, veliko, kot je Edo, je velikodušno razdelil oz. razrezal med prisotne.

To je bila res zadnja tekma na prostem v letu 2016, leto se je izteklo in že smo zakoračili v leto 2017, v katerem želimo vsem, ki nas spremljajo in podpirajo, vse dobro in veliko osebnih in športnih uspehov.

LK TURJAK

SLOVENSKA PISATELJSKA POT

Društvo pisateljev Slovenije je pred leti začelo s projektom Slovenske pisateljske poti, ki v programu povezuje 104 rojstne kraje (spominske hiše, obeležja) slovenskih pisateljev in pesnikov po Sloveniji in zunajnje (Benečija, Koroška). Projekt že vsebuje knjižnega vodnika, uredili so nekatere spominske hiše, ponekod so postavljene enoznačne klopi, izvaja se tudi Literarni avtobus (izletniki obiskujejo rojstne hiše, kjer berejo pesmi in druga besedila). Načrtovali so tudi pešpoti, vendar se s tem izzivom še niso spoprijeli. Po večkratnem opazovanju reklamnega panoja na Trubarjevi domačiji, kjer je ta pot lepo prikazana, sem se odločil, da grem na DPS s pobudo, da bi se pričelo z delom na terenu, torej z trasiranjem in označevanjem poti, da tako iz nje dobimo turistični produkt, ki bi ga bilo mogoče tržiti.

Dolžina celotne pisateljske poti je blizu 700 km in bi bila urejena po vzoru že nekaterih poznanih poteh v tujini, imenovala bi se KUL-TUR transverzala in bi poleg spominskih hiš, ki so same po sebi kulturna znamenitost, nudila še vse turistične zanimivosti v vsaki občini. Posamezne etape, kot bi bil na primer vzorčno-pilotni primer poti po naši regiji, bi se imenovala Pot Trubarjeve abecede.

V načrtu so poleg opisanega še informativne točke v vsaki občini, da popotnik dobi vse informacije o ponudbi, ki jo nudi posamezna občina, si ogleda, kar ga zanima, nato pa nadaljuje po označeni poti. V ponudbi so predvidena tudi prenočišča, ki bi bila približno od 25 do 30 km oddaljena med seboj in bi poleg prenočišča nudila hrano in pijačo. Vse to v sklopu projekta, da bi lahko dosegli cenejšo ponudbo in bi bili konkurenčnejši. Pohodniki bi transverzalo lahko prehodili po etapah ali pa v celotni dolžini, kar so novejšje smernice.

Na sestanku z DPS je bil poleg predsednika društva Iva Svetine in vodje projekta Igorja Likarja prisoten še Željko Kozinc, velik poznavalec Slovenije in potopisec. Odločili smo se, da za vzorčni primer pisateljske poti vzamemo pot, katere osnova je Velikolaška kulturna pot. Vzrokov za mojo odločitev je bilo več. Prvi je ta, da je bil na Rašici rojen Primož Trubar, pisec prve slovenske knjige, da je Velikolaška pot že označena, in tretja prednost je bila, da bom lahko delal in nabiral izkušnje v domačih krajih.

Cilj te poti je povezovanje in sodelovanje med občinami ter kulturnimi in turističnimi delavci ter ponudniki turističnih storitev. Tako naj gresta torej kultura in turizem z roko v roki, z ramo ob rami. V načrtu je namreč, da se velikolaška pot navezuje na občini Sodražica in Ribnica, do Hrovače (Stanislav Škrabec) in proti Jurčičevi Muljavi. Bili smo enotni, da je treba v največji meri poti začrtati pa že označenih poteh (planinske, evropske in lokalne turistične).

Po osnovanju trase je bilo potrebno idejo prenesti na teren. Imam srečo, da poznam Jožeta Praha, vodjo ZDEUS, odgovornega za Evropske pešpoti, poznavalca tematskih poti, ki pomaga pri mnogih projektih, človeka, ki ob taki prošnji za pomoč ne ostane ravnodušen. Predlagal mi je, da bi imeli pot označeno na dva načina. Z napravo GPS, ki je potem videna preko satelita s pametnimi telefoni, da se približamo mladini, in z usmerjevalnimi tablicami na križiščih. Na tablicah bi bila znak tematske poti in pero, ki pomeni pisateljsko pot.

Takoj je priskočil na pomoč, uredil, da sem dobil dovoljenje Planinske zveze Slovenije, dal v uporabo napravo GPS in tudi ljudi, ki so jo znali uporabljati.

Celotno pilotno načrtano pot smo prehodili z napravo GPS. Pot je dolga 70 km in poteka od Velikolaške kulturne poti v smeri proti Sv. Gregorju in Sinovici proti Vincam, rojstnemu kraju Ivana Prijatelja, in čez Novo Štifo proti Ribnici do Hrovače. V drugi smeri pa čez Turjak in Gradež proti Ponikvam in Dobrepoljski dolini čez Krko na Muljavo.

Naslednji korak je bil navezava stikov s Škrabčovo hišo, kjer se že ukvarjajo s turizmom. Vzpostavil sem stik z vodjo njihove ponudbe Polono Lovšin. Kmalu sva našla skupni jezik in se dogovorila za sodelovanje. Še več! Ponudili so se, da bi pomagali finančno in da to pot naredimo kot turistični produkt, ki bi ga promovirali in ga z dobro promocijo tudi tržili, saj je v njihovem interesu, da bi tudi sami nadgradili svojo ponudbo.

Na vrsto so prišli obiski pri županih vseh petih občin. Temeljito sem jih seznanil s projektom, govorili smo o narejenem in o zelenem. Moram poudariti, da so se vsi strinjali z idejo. V tem projektu so tudi oni videli možnost povezovanja in sodelovanja med občinami ter med turističnimi in kulturnimi delavci.

Župan občine Sodražica je predlagal, da se prijavimo na natečaj za sredstva pri projektu Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, kar bi omogočilo lažjo izpeljavo projekta.

Sedaj smo v pogovorih o povezovanju med posameznimi Las-i in bi povezali kompletno Dolenjsko regijo in Belo krajino. Načrtujem, da bomo v zimskem času uredili vse birokratske zadeve in pomladi začeli z označevanjem poti, tako da bi do poletja že imeli produkt, ki bi ga promovirali za poletno sezono.

Projekt Slovenske pisateljske poti je izredna priložnost za nadgradnjo turizma v občinah, kjer bo tekla, in za državo, saj bo navezana tudi na tujino.

Želja in volja torej obstajata in upam, da bomo s skupnimi močmi uspeli projekt uresničiti, da bo sprejet med ljudmi in bo zaživel.

BOŽO ZALAR

DOBRODELNI TEDEN« ZA OTROŠKI NASMEH«

V času med 28. 11. in 2. 12. 2016 je istočasno na vseh osnovnih in srednjih šolah ter dijaških domovih na območju delovanja RKS-OZ Ljubljana potekal dobrodelni teden »ZA OTROŠKI NASMEH«.

Na pobudo RKS-OZ Ljubljana se je tudi naša šola vključila v dobrodelni projekt. V sodelovanju s starši, učenci, učitelji smo pokazali, da nam ni vseeno, kako otroci iz najbolj ogroženih družin preživijo praznične dni. Zbirali smo priboljške, suho sadje, piškote, sladkarije, nove kape, šale, nogavice, rokavice. Zbirali smo tudi prostovoljne prispevke »1 € ZA OTROŠKI NASMEH«.

Območno združenje
Ljubljana

Odziv je bil neverjeten. Zbrali smo kar 75 kg priboljškov in 90,00 evrov prostovoljnih prispevkov. S strani RK smo bili kot šola še posebej pohvaljeni za tako dobro uspešno izvedeno akcijo.

Hvala ravnateljici Metodi Kolar za spodbude za tovrstne akcije, vsem učiteljem ČS in obeh podružničnih šol za pristop k akciji.

Seveda pa največja zahvala staršem in učencem OŠ Primoža Trubarja za vse, kar ste darovali.

Prostovoljka Krajevne organizacije Rdečega križa Velike Lašče
SIMONA BAVDEK

POGLED V LETO 2016

Člani OO SDS Velike Lašče smo se lani v večjem ali manjšem številu aktivno udeleževali prireditvev v organizaciji SDS. Prisotni smo bili na prireditvi Dan slovenske zastave v GEOSS, udeležili smo se zaključnega poletnega srečanja v Bovcu in celodnevne srečanja Obljubljanske regije SDS z Janezom Janšo v Domžalah ter srečanja na dan državnosti na Grmadi.

Organizirali smo dva izleta članov in članic. V juniju smo odšli »Po poteh belega panterja«, kjer smo podoživeli Norik in Karantanijo. Ogledali smo si Celovec, Gosposvetsko polje s knežjim prestolom, kjer so ustoličevali karantanske vojvode (po pisnih virih od l. 750 do l. 1414, ko je bil kot zadnji ustoličen Ernest Železni. Obredi ustoličevanja na tem polju so potekali v slovenskem jeziku, sam potek ustoličevanja pa je imel velik vpliv pri nastajanju Ameriške deklaracije o neodvisnosti. Nato smo odšli še na Štalensko goro in obiskali ostanke Krnskega gradu ter se za konec povzpeli še na Visoko Ostrovisco.

Iz poučne eksekurze po Koroški

Jeseni smo organizirali tradicionalni kostanjev piknik, kjer smo se prijeto družili in prijateljsko poklepetali.

V mesecu oktobru smo se podali »Po poteh slovenstva« in si ogledali zanimivosti Tržaško Komenskega Krasa. Bili smo v Lipici, ogledali smo si kostnico v Sredipolju – Doberdolu, kjer je padlo mnogo slovenskih fantov in mož, in si nato na Martinščici ogledali utrjene vojaške položaje italijanske armade iz obdobja 1. svetovne vojne.

Iz eksekurze po Primorski

Na grebenu Črnih hribov pa smo občudovali »Pomnik braniteljem slovenske zemlje« na Cerju, se spustili v Jamo Pečinka ter se sprehodili po zaledju in obrambnih položajih avstro-ogrske vojske.

S finančnimi donacijami smo v letu 2016 pomagali Oratoriju župnije Velike Lašče in ustanovi Županov sklad ter Društvu podeželskih žena Velike Lašče. V mesecu novembru pa smo prispevali tudi organizatorjem miklavževanja v župnijah Škocjan, Rob in Velike Lašče.

Svetniška skupina se je med letom redno udeleževala sej Občinskega sveta in aktivno sodelovala v občinskih odborih.

Konec leta smo imeli volilno konferenco, kjer smo za štiriletni mandat izvolili starega/novega predsednika OO SDS Velike Lašče Antona Benjamina Straha, nove člane Izvršilnega odbora (IO) in člane Nadzornega odbora SDS Velike Lašče.

Pred zaključkom je predsednik podelil priznanja in »Znake SDS«, ki jih je IO SDS na svoji redni seji dne 13. februarja 2016 na Bledu podaril za nesebično uresničevanje programa Slovenske demokratične stranke in uveljavljanje njenih vrednot naslednjim članom:

- bronasti »Znak SDS« Mariji Elizabeti Ahac in Simoni Bavdek;
- srebrni »Znak SDS« Martini Truden, Andreji Košir, Leopoldu Grudnu in Janezu Koširju.

Predsednik OO SDS Velike Lašče skupaj z dobitniki »Znakov« SDS

Na koncu se moramo zahvaliti vsem vam, ki nas kakor koli podpirate in spodbujate, predvsem pa opazite naše delo. Še naprej se bomo trudili za dobro vseh občanov in vam znali tudi v prihodnje prisluhni. Pridružite se nam tudi v tem letu.

Vse dobro vam želi
OO SDS Velike Lašče

ODŠEL JE TOVARIŠ SLAVKO KOVAČIČ, KLENI TURJAČAN.

Odšel je tovariš Slavko Kovačič s Turjaka. Tiho, iznenada, tako poln načrtov in energije, kljub spoštljivim letom, ki so se mu naložila na močna ramena klenega Turjačana.

Oče Lojze, Primorec iz Števerjana, iz Brd, je prišel s Primorske po spletu okoliščin; zaradi svojega svobodoljubnega prepričanja je bil kot Tigrovec preganjan ter obsojen s strani Italijanov, bil mučen v zaporu in kasneje stalno nadzorovan. Zato se je odločil za prebeg na Jugoslovansko stran, v Ljubljano, kjer pa je bil v očeh someščanov na začetku nezaželeni begunec.

Iskal je zaposlitev in posrečilo se mu je dobiti službo na turjaškem gradu kot voznik pri Turjaškem grofu, ker je znal tudi nemško in italijansko. Kot voznik je vozil mleko in potnike v Ljubljano, pri tem pa se je na Turjaku ustavljal v gostilni Pri Prajerju, kjer je srečal svojo bodočo ženo Tinco.

Slavko se je rodil leta 1933, za njim pa po sedmih letih še brat Božo. Tik pred začetkom vojne je oče pustil službo na Turjaku in se je zato družina preselila v Ljubljano, kjer je oče vozil avtobus pri Pečnikarju. Tam je tudi začel obiskovati osnovno šolo. Pa je prišla vojna in oba, oče in mama, sta se zgodaj vljučila v OF, hiša na Celovski 37 je postala zatočišče za begunce pred nemškim nasiljem z Gorenjske, pa tudi za aktiviste. Je bil pa oče stalno pod kontrolo okupatorjev in potrebno je bilo veliko iznajdljivosti, da ga niso odkrili v njegovem delovanju. Maja leta 1942 je oče začutil, da se je zaradi naraščajoče nevarnosti potrebno umakniti iz Ljubljane in se je zato družina odpravila iz mesta, otroka z mamo k stari mami na Turjak, oče pa v partizane.

Mama z otrokoma, Slavkom in Božom, je bila odpeljana iz Turjaka v Velike Lašče in bila nameščena k družini Škindrovih. Tam se je začela kalvarija, boj za preživetje, še posebej, ko so Italijani mamo odpeljali v Ljubljano v zapor, od koder se je vrnila po kapitulaciji Italije in spet začela opravljati delo terenske aktivistke, Slavko in Božo pa sta bila s še nekaj družinami nastanjena v Zapotoku kot malemu osvobojenemu ozemlju.

Zaradi varnosti je mama Tince svoja otroka odpeljala na novo, varnejše mesto, na Bloke in potem naprej v Travo, na hrvaški meji. Tam je obiskoval Slavko tretji razred v partizanski šoli. Posebej se je spomnil obiska partizanskega fotoreporterja Edija Šelhausa, ki je posnel otroke iz partizanske šole, ki so s svojimi telesi izpisali napis TITO in ta fotografija je takrat obkrojila svet. Od tu je otroka s staro mamo vodila pot s pomočjo zavezniških letalcev najprej v Zadar, nato pa še v Split. Ne da bi vedeli drug za drugega, je bi v tistem času v eni od partizanskih enot v Splitu tudi Slavkov oče! V drugi polovici maja 1945 sta se Slavko in brat Božo s kamionom po cesti preko Hrvaške vrnila v osvobojeno Slovenijo, kjer se je srečna družina zbrala doma v Laščah.

Moral sem povedati ta del Slavkove zgodbe, da bi znali doumeti vso razsežnost izkušnje, ki mu je bila namenjena v najzgodnejšem obdobju življenja. Zagotovo je ta del vplival nato tudi na Slavkovo osebno življenje, potem, ko je spoznal svojo družico Hermino in ko se je po vojni začela njegova uspešna poklicna pot. Izučil se je za avtomehnika, zagotovo tudi po zaslugi očetovega vzora, in postal mojster v svojem poklicu. Delal je najprej v delavnicah državnega sekretariata, kasnejši Avtohiši na Vodovodni v Ljubljani. Njegovo znanje in predanost delu sta bili kvaliteti, zaradi katerih so ga povabili za vodjo avtoparka vlade Slovenije. In to delo je opravljal z vso skrbnostjo in odgovornostjo do upokojitve v letu 1991. Bil je tudi inštruktor voznje in tudi svojo Hermino je naučil voziti sam!

Še pred upokojitvijo, marca leta 1988 se je s soprogo Hermino lotil še enega podviga. Slavko in njegova življenjska sopotnica sta se odločila, da v zrelih letih, nekaj let pred pokojem, zasadita na Štajerskem sadovnjak, hruškov nasad. Pravijo, da izpolniš poslanstvo, ko zasadiš drevo, pa naj bo, recimo, par dreves Ampak več kot 2500 dreves je zasadil skupaj z družino in nekaj prijatelji v vsega 14 dneh, med dopustom ... Skrbela sta z ženo zanje v vsakem vremenu, se veselila bogastva dobre letine kot tudi trpela zaradi vremenskih ujmov, ki so v trenutku izničile ves trud - in vse se je začelo znova ... Zares veliko dušo mora imeti človek, da se tako preda naravi, delu, življenju...

In Slavko je imel še veliko načrtov ... Zares bogato življenje je vsak dan znova začel z optimizmom in dobro voljo, imela sva načrt za zgodbo o Laščah med vojno, toliko fotografij bi morala še pregledati, a nama ni bil dano ... Ohranjen pa bo filmski zapis, ki ga je Slavko letos posnel za Muzej novejšje zgodovine Slovenije in ki bo zanamcem poduk o nekem enkratnem zgodovinskem obdobju in o enkratnem človeku, Slavku Kovačiču!

SREČKO KNAFELC

Ko je Bog videl, da je pot predolga,
gora preveč strma in je dihanje
postalo pretežko,
je dal roko v mojo roko in rekel:
»Pridi, greva domov...«

ZAHVALA

Od nas se je poslovili naš dragi mož, ata, tast,
stari ata in pradedek

JOŽE JUVANEC

(*14. 10. 1928 + 7. 12. 2016)

Iz Zgonč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter darove
za sv. maše in za cerkev sv. Primoža.
Zahvala zdravstvenemu osebju ZD Velike Lašče, gospodu župniku
Dobrovoljcu in gospodu župniku Muleju za lepo opravljen
obred, pogrebniemu zavodu Zakrajšek in pevcem.
Bog povrni vsem in vsakemu posebej, ki ste nam kakor koli
pomagali in nam stali ob strani ter našega ata v tako velikem
številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci vsi njegovi

Živeti v srcih tistih,
ki jih zapuščamo,
ne pomeni umreti.

V 78. letu starosti je tiho zaprla knjigo svojega življenja naša draga
mami, babi, tašča, sestra, teta in svakinja

ROZALIJA ZRNC

iz Laporje 10, Turjak

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo za vse izkazane pozornosti,
izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni
zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom,
prijateljem in sodelavcem. Iskrena zahvala škocjanskemu
cerkvenemu zboru. Zahvala govornici ge. Cirili za prebrane
besede slovesa, pogrebniemu zavodu Zakrajšek za izvedbo
pogrebne svečanosti in gospodu župniku za opravljen blagoslov.
Zahvaljujemo se vsem ljudem, ki ste našo mami imeli radi. Iskrena
zahvala vsakemu posebej.

Žalujoci: hčerki Mateja in Petra z družinama ter drugo sorodstvo

Zvezani smo bili v šopek
z ljubeznijo.
Po njej še danes diši
naše življenje.
Hvala ti!

ZAHVALA

Ko se spominjamo Mame, naj se ne spominjamo tega, da je
umrla, ampak tega, da je živela. In živela je polno, srečno, ljubeče,
pravzaprav zavidanja vredno življenje.

SILVA MENCIN

(1933–2017)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste izkazali veličastno slovo od
naše Mame. Hvala za izrečena sožalja, za cvetje in vsa darovanja
za cerkev. Zahvala zdravnikom in osebju v bolnišnici Petra Držaja,
ki so ji pomagali z vsemi možnimi strokovnimi ukrepi, na koncu
pa le še nemočno in sočutno stali ob strani.

Zahvala gospodu župniku Andreju Ojstrežu in Marku Zakrajšku
ter pevcem. Hvala za nepozabne besede, povedane ob slovesu.
Zahvala KUD Primož Trubar, vaščanom in gasilcem Dvorske vasi in
Male Slevce za vso pomoč, zahvala vsem, ki ste jo pospremili na
zadnji poti.

Njeni: mož Jože in sinova Miran in Janez z družinama

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL: 01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

ANDREJ JAPELJ
Rašica 19,
1315 Velike Lašče

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

M: 031 404 404
E: andrej.japelj1@gmail.com

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
01 8373 116
051 358 762
info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI APARATI NA OBROKE!

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

Telekom Slovenije
POOBlašČENI PRODAJALEC

ZAHVALA
V 87. letu starosti se je 2. 12. 2016 od nas poslovila

ALBINA BOHMEC
(roj. Jaklič)
iz Rašice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in znancem za izrečena sožalja, sveče, cvetje, darove za sv. maše in
vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.
Prisrčna zahvala g. župniku Andreju Ojstrežu, pevcem in
pogrebniemu zavodu Zakrajšek za lepo opravljen obred.
Zahvala tudi osebju iz Zavoda sv. Terezije (Videm - Dobropolje),
ki ste zanjo skrbeli, in seveda vsem, ki ste jo tudi tam z veseljem
obiskovali.

Nečak Rado in nečakinja Andreja z družinami

ZAHVALA
Ko se spominjamo Mame, naj se ne spominjamo tega, da je
umrla, ampak tega, da je živela. In živela je polno, srečno, ljubeče,
pravzaprav zavidanja vredno življenje.

SILVA MENCIN
(1933–2017)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste izkazali veličastno slovo od
naše Mame. Hvala za izrečena sožalja, za cvetje in vsa darovanja
za cerkev. Zahvala zdravnikom in osebju v bolnišnici Petra Držaja,
ki so ji pomagali z vsemi možnimi strokovnimi ukrepi, na koncu
pa le še nemočno in sočutno stali ob strani.

Zahvala gospodu župniku Andreju Ojstrežu in Marku Zakrajšku
ter pevcem. Hvala za nepozabne besede, povedane ob slovesu.
Zahvala KUD Primož Trubar, vaščanom in gasilcem Dvorske vasi in
Male Slevce za vso pomoč, zahvala vsem, ki ste jo pospremili na
zadnji poti.

Njeni: mož Jože in sinova Miran in Janez z družinama

PAN JAN
IVANČNA GORICA

 KIA
01/32 04 707

TEHNIČNI PREGLEDI
NOVA VOZILA (Škoda)
RABLJENA VOZILA
ZAVAROVANJA
SERVIS

 Najboljše ocene
servisnih storitev
Škoda
PAN-JAN

www.panjan.si

Naše stranke zadovoljno poročajo, da so konopljne bio CBD kapljice Darilo narave ugodno vplivale na:

- anksioznost, vznemirjenje
- zmanjšanje števila epileptičnih napadov
- nespečnost
- luskavico
- znižanje krvnega tlaka
- uravnavanje krvnega sladkorja
- Parkinsonovi bolezni

Bio CBD kapljice pridobimo iz vršičkov ekološke industrijske konoplje, ki nimajo psihotropnih učinkov. Endokanabinoidi, ki so v človeškem telesu, vplivajo na notranje ravnovesje. V kolikor jih nimamo dovolj, se lahko pojavi bolezen. Konopljni kanabinoidi dobro nadomestijo človeške endokanabinoide, prav zato se za zdravljenje uporabljajo že 5000 let.

KONTAKT: Dodatne informacije o kapljicah lahko dobite na spodnji telefonski številki ali na kmetiji pri Tonijevih, Šmarska cesta 40, Škofljica, kjer vam ponujamo tudi druge domače izdelke iz ekološke industrijske konoplje. **tel. 051 220 321, www.darilonarave.si**

laboratorijsko pregledan prehranski dodatek

PROIZVODNJA PVC IN ALU STAVBNEGA POHIŠTVA

PVC okna in vrata • rolete, žaluzije, senčila, komarniki • ALU okna in vrata • notranje in zunanje police • garažna vrata • adaptacije stanovanj, hiš in poslovnih prostorov

ALU VHODNA VRATA – PRIBA BASIC

- ☑ debelina 67 mm
- ☑ nerjavni ročaj 80 cm/nerjavna kljuka HOPPE E5726
- ☑ toplotna prevodnost UD = 0,9 W/m²K
- ☑ cilindrični vložek + 3 kosi ključev
- ☑ pokrivno krilo zunaj in vstavljeno znotraj
- ☑ 3-točkovno zaklepanje
- ☑ DOSTAVA IN MONTAŽA
- ☑ elektrozapirnik

ENOKRILNA VRATA
1.899 EUR
(z DDV)
SUPER CENA!

CENA VELJA ZA:

- enokrillna vrata brez stranske svetlobe, dimenzije do 1000 x 2100 mm (narejeno po meri)
- standardne barve RAL TIGER: 9010, 9016, 9003, 9006, 9007, 7016, 8017, 6005, F29/80077, Grigio ANTICO, PUNTO Grigio
- cena vsebuje dostavo, montažo in 9,5 % DDV
- steklo standard: SATINATO, ČINČILA, PESEK
- cena ne vsebuje demontaže starih vrat, odvoza na deponijo in obdelave špalet z ALU letvicami ali mavčno-kartonskimi ploščami
- aplikacije so samo na zunanji strani

Sedež podjetja: Kompolje 68, 1312 Videm - Dobropolje
Razstavn salon in proizvodnja: Javorškova 3, 1315 Velike Lašče

Kontaktne podatki:

telefon: 01 510 55 30; faks: 01 510 55 31; gsm: 041 402 780, 041 449 334, 051 402 780

e-pošta: pribam@amis.net

www.priba-okna.si

OKNA PRIBA

priba@amis.net-www.priba-okna.si

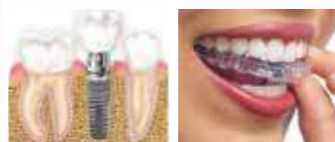
Goran Petrovič dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija

20let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BREDENT
IMPLANTANT
480,00 €

bredent
invisalign

Goran Petrovič dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 723 731

Z vami že
27 let

Neodvisni servis vozil Renault in Dacia

Ugodne kvalitetne rešitve za vaš Renault

nadomestni deli
avtoplašči, premontaža, shranjevanje
ličarsko-kleparska dela (pogodbenik zavarovalnice Triglav)
polnjenje in popravila klimatskih naprav

Groznikova 11, 1000 Ljubljana

Tel: 01/42 72 001

Gsm: 041 710 151

Email: info@klancar.si, www.klancar.si

Delovni čas: pon - pet: 8.00 - 16.30

ZOBNA AMBULANTA
PRENADENT

- estetsko zobozdravstvo,
- protetika,
- implantologija,
- otroško zobozdravstvo,
- brezbolečinsko lasersko zobozdravstvo,
- zdravljenje parodontalne bolezni

Draga 1, 1292 lg • GSM: 040 934 000 • www.prenadent.si

T: 01 7807 065
M: 041 990 868
KOMPOLJE 77
1312 DOBROPOLJE

POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE SLOVENSKE
ZAVAROVALNICE

- BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO
- VULKANIZERSTVO
- POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI
- SERVIS VOZIL
- PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED
- POLNLENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH NAPRAV
- IZPUŠNI SISTEMI
- AVTO DIAGNOSTIKA
- AVTOVLEKA
- POMOČ NA CESTI

POGODBENI SERVIS ZA ZAVAROVALNICO

HITRA ReŠITEV!
Akcijska takoj!
Selitve po vaši meri!

- montaža in demontaža pohištva
- čiščenje in kosovni odvozi
- dostava pohištva
- iz trgovskih centrov
- preselitev občutljivih predmetov
- Rent-a-kombi
- praznenje kleti in podstrešij
- odvoz na deponijo kombi prevozi

Maksi servis d.o.o.

POKLIČITE NAS

www.selitve-prevozi.si 070 718 718

Koledar prireditev

PETEK, 3. FEBRUAR, ob 19. 30

Levstikov dom, Velike Lašče

5. ABONMAJSKA PREDSTAVA:

»Večno mladi« v izvedbi SNG Maribor
(Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 4. FEBRUAR, ob 19. 00

Dom krajanov, Turjak

LOVSKA IGRA »Na dan sodbe«

(KUD Pijava Gorica)

SREDA, 8. FEBRUAR, ob 18.00

Levstikov dom, Velike Lašče

PRIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

(Občina Velike Lašče, KUD Primož Trubar Velike Lašče, OŠ Primoža Trubarja in Glasbena šola Ribnica)

SREDA, 15. FEBRUAR, ob 17.00

Levstikov dom, Velike Lašče

PREDAVANJE O OSTEOPOROZI

(DU Velike Lašče)

SOBOTA, 18. FEBRUAR, ob 19.00

Dom krajanov, Turjak

LOVSKA IGRA »Na dan sodbe«

(KUD Pijava Gorica)

NEDELJA, 19. FEBRUAR, ob 18.00

Levstikov dom, Velike Lašče

BALETNA PREDSTAVA »IZGUBLJENE SNEŽINKE«

(Zavod Visk)

FEBRUAR

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA OB SVETOVNEM DNEVU MOKRIŠČ

(Zavod Parnas in MKL, Knjižnica Frana Levstika)

ČETRTEK, 2. MAREC, ob 19.00

Levstikov dom, Velike Lašče

KULTURNI VEČER OB STRITARJEVEM ROJSTNEM DNEVU

(MKL, Knjižnica Frana Levstika in Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 4. MAREC, ob 19.00

Trubarjeva domačija, Rašica

PREDSTAVITEV KNJIGE »GOREČKE Z BORJAČA« DARINKE GRMEK ŠTRUKELJ**Z RAZSTAVO GRAFIK mag. MARIJE NABERNIK IN GREGORJA ŠTRUKLJA**

(Zavod za razvijanje ustvarjalnosti)

PETEK, 10. MAREC, ob 19.00

Levstikov dom, Velike Lašče

6. ABONMAJSKA PREDSTAVA: »iLutka« v izvedbi

Tine Gorenjak in Gorazda Žilavca

(Občina Velike Lašče)

PETEK, 17. MAREC, ob 19.00

Dom krajanov, Rob

PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU

(Podružnica šola Rob in KUD Rob)

SREDA, 22. MAREC, ob 9.00

Levstikov dom, Velike Lašče

SVETOVNI DAN VODA – ustvarjalna delavnica

(Zavod Parnas)

SOBOTA, 25. MAREC, ob 18.00

Levstikov dom, Velike Lašče

MATERINSKI DAN

(DPŽ Velike Lašče)

MAREC

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

POEZIJA IN RISBA – razstava ob svetovnem dnevu poezije

(Zavod Parnas)

SOBOTA, 1. APRIL, ob 19.00

Športna dvorana, Velike Lašče

RIBNIŠKI PASIJON

(Katoliška mladina župnije Ribnica)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.